

# Euroopa Liidu Teataja

C 195



Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

52. aastakäik

19. august 2009

| <u>Teatis nr</u> | <u>Sisukord</u>                                                                                                                                                                                                  | <u>Lehekülg</u> |
|------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
|                  | <b>I Resolutsioonid, soovitused ja arvamused</b>                                                                                                                                                                 |                 |
|                  | <b>ARVAMUSED</b>                                                                                                                                                                                                 |                 |
|                  | <b>Nõukogu</b>                                                                                                                                                                                                   |                 |
| 2009/C 195/01    | Nõukogu arvamus, 7. juuli 2009, Sloveenia ajakohastatud stabiilsusprogrammi kohta aastateks 2008–2011 .....                                                                                                      | 1               |
|                  | <b>II Teatised</b>                                                                                                                                                                                               |                 |
|                  | <b>EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE JA ORGANITE TEATISED</b>                                                                                                                                                       |                 |
|                  | <b>Komisjon</b>                                                                                                                                                                                                  |                 |
| 2009/C 195/02    | Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklite 87 ja 88 raames antava riigiabi lubamine – Juhud, mille suhtes komisjonil ei ole vastuväiteid <sup>(1)</sup> .....                                                    | 6               |
| 2009/C 195/03    | Komisjoni teatis, millega tunnistatakse kehtetuks ja asendatakse 31. juuli 2009. aasta teatis nr 178/05 määruse (EÜ) nr 620/2009 kohaseid autentsussertifikaate välja andma volitatud pädeva asutuse kohta ..... | 8               |

ET

|               |                                                                                                                                                                                |   |
|---------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| 2009/C 195/04 | Komisjoni teatis finantssektori elujõulisuse taastamise ja praeguse kriisi olukorras riigiabi eeskirjade kohaste ümberkorraldamismeetmete hindamise kohta <sup>(1)</sup> ..... | 9 |
|---------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|

---

#### IV Teave

##### TEAVE EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDELT JA ORGANITELT

##### Komisjon

|               |                         |    |
|---------------|-------------------------|----|
| 2009/C 195/05 | Euro vahetuskurss ..... | 21 |
|---------------|-------------------------|----|

---

#### V Teated

##### KONKURENTSIPOLIITIKA RAKENDAMISEGA SEOTUD MENETLUSED

##### Komisjon

|               |                                                                                        |    |
|---------------|----------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 2009/C 195/06 | Eelteatis koondumise kohta (Juhtum COMP/M.5604 – Dong/Kom-Strom) <sup>(1)</sup> .....  | 22 |
| 2009/C 195/07 | Eelteatis koondumise kohta (Juhtum COMP/M.5421 – Panasonic/Sanyo) <sup>(1)</sup> ..... | 23 |



---

<sup>(1)</sup> EMPs kohaldatav tekst

## I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

## ARVAMUSED

## NÕUKOGU

## NÕUKOGU ARVAMUS,

7. juuli 2009,

**Sloveenia ajakohastatud stabiilsusprogrammi kohta aastateks 2008–2011**

(2009/C 195/01)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarvetasakaalu järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta, <sup>(1)</sup> eriti selle artikli 5 lõiget 3,

võttes arvesse komisjoni soovitusi,

olles konsulteerinud majandus- ja rahanduskomiteega,

ON ESITANUD KÄESOLEVA ARVAMUSE:

1. Nõukogu vaatas 7. juulil 2009 läbi Sloveenia ajakohastatud stabiilsusprogrammi aastateks 2008–2011.
2. Sloveenia viimase aja hoogsat majanduskasvu, mis aastatel 2004–2008 oli keskmiselt 5 %, iseloomustab ekspordi ja investeringute suur roll. Samas on globaalsel majanduskriisil olnud majanduse suure avatuse tõttu ränk mõju. Majandustegevus on kogu 2008. aasta vältel ja eriti viimases kvartalis järsult kahanenud. Samal ajal ilmnis majanduses tööjõukulutuste suurenemine. Ehkki eratarbimist toetas tööhõive ja palkade kiire kasv, pärssis seda samas kõrge inflatsioon ja tarbijate usalduse vähenemine. Kasutades manööverdamisruumi, mis oli tekkinud tänu sellele, et eelarvepuudujääk oli kriisi alguses olnud väike ja laenukoorem madal, võttis valitsus majanduse toetamiseks eelarvemeetmeid, mille abil püüti stabiliseerida finantssüsteemi, kaitsta töökohti ja tugevdada kasvupotentsiaali, kuna ettevõtted said ühtlasi kasutada enne kriisi algust tehtud maksusoodustusi. Samal ajal sundis vajadus tagada riigi rahanduse pikaajaline jätkusuutlikkus võtma pärast stabiilsusprogrammi esitamist meetmeid eelarve konsolideerimiseks ja tegema uusi kärpeid (valitsus võttis lisaelarve vastu 17. juunil), mille abil ohjeldada kiirelt suurenevat valitsemissektori puudujääki, mis oli 1 %lt SKPst 2008. aastal kasvanud rohkem kui 5 %le SKPst 2009. aastal (ligemale pool suurenenud puudujäägist tuli automaatsete stabiliseerimismehhanismide kaudu). Praegu ongi peamiseks eesmärgiks fiskaalstiimulite kaotamine ja eelarve

<sup>(1)</sup> EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1. Käesolevas tekstis osutatud dokumendid asuvad veebilehel [http://ec.europa.eu/economy\\_finance/about/activities/sgp/main\\_en.htm](http://ec.europa.eu/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm)

konsolideerimine, millele lisandub vajadus parandada riigi rahanduse pikaajalist jätkusuutlikkust pensionisüsteemi reformi abil. Arvestades viimase aja arenguid palkade ja tootlikkuse alal, tuleks ühtlasi püüda parandada riigi konkurentsivõimet, ja selleks tuleks töötada välja asjakohane palgapoliitika ning parandada teadusuuringute ja innovatsiooni edendamiseks jõupingutusi tehes tootmise tehnoloogilist taset.

3. Programmi aluseks olevas makromajandusstsenaariumis nähakse ette, et reaalne SKP väheneb pärast 2008. aasta 3,5 %st kasvu 2009. aastal 4 %, muutub järgmisel aastal taas positiivseks ning suureneb ülejäänud programmiperioodil pidevalt. Praegu kättesaadava teabe,<sup>(1)</sup> eelkõige pärast stabiilsusprogrammi esitamist avaldatud 2009. aasta esimese kvartali reaalse SKP põhjal tuleb tõdeda, et prognoosi aluseks olnud kasvuootused olid liiga optimistlikud. 2009. aasta majanduskasv võib tulla väiksem kui programmis prognoositakse ja ka majanduse kosumine 2010. aastal võib jääda vaoshoitumaks. Eelöeldust tuleneb ka, et töötuse kasv võib tulla kiirem kui ajakohastatud stabiilsusprogrammis prognoositud. Programmis esitatud inflatsiooniprognosis, milles nähti ette märkimisväärset langust 2008. aasta tipust, on osutunud realistlikuks. Ajakohastatud stabiilsusprogrammis nähakse 2009. aastaks ette suuremat väliskaubanduse puudujäägi kahanemist kui komisjoni talitsuste prognoosis (2008. aasta näitaja oli 5,6 % SKPst), eelkõige erasektori palgakasvu märkimisväärse aeglustumise tõttu.
4. Vastavalt 2009. aasta kevadisele fiskaalteatisele oli valitsemissektori eelarve puudujääk 2008. aastal hinnanguliselt 0,9 % SKPst, mis vastab eelmises ajakohastatud stabiilsusprogrammis seatud eesmärgile, kuid seda SKP oodatust madalama kasvu juures (3,5 % kavandatud 4,6 % asemel). Eelarve täitmisel andsid tooni ülekulud. See on takistanud ka 2008. aasta eesmärgi ületamist, mis muidu oleks olnud võimalik, kuna i) 2007. aasta tulemus oli üle 1 SKP protsendipunkti parem, kui eelmises stabiilsusprogrammis ennustati, ning ii) eelarve tulupool oli 2008. aastal kavandatud suurem. Tulud suurenesid kavandatud 6,4 % asemel 7,1 %, eelkõige erasisiku tulumaksu, sotsiaalkindlustusmaksete ja maksuvälise tulu arvelt. Samas suurenesid kulud 7,4 % asemel 10,7 %, peamiselt riiklike investeeringute, sotsiaalsiirete ja töötajate hüvitiste arvelt.
5. Ajakohastatud stabiilsusprogrammi kohaselt suureneb valitsemissektori eelarve puudujääk 2009. aastal märkimisväärselt, jõudes 5,1 %ni SKPst, mis on peamiselt tingitud automaatsetest stabiliseerimismehhanismidest ja suvakohastest meetmetest, aga samuti sotsiaalsiirete ja töötajate hüvitiste suurest tõusust (esimesel juhul seoses indeksseerimissüsteemi ja teisel juhul nn palgaerinevuste silumise kokkuleppega). Valitsuse stiimulipaketiga kehtestatud majanduse elavdamise meetmed ning enne kriisi puhkemist võetud nõudluse suurendamise meetmed (peamiselt maksusoodustused ettevõtjatele) moodustavad stabiilsusprogrammi kohaselt kokku peaaegu 2 % SKPst. Samal ajal on valitsus astunud ka samme eelarve konsolideerimiseks, kavandades aktsiisimaksu tõstmist ning kulutuste kärpimist avaliku sektori palkade, vahetarbimise ja investeeringute arvelt. Siiski viidi viimane nimetatud meede, hoolimata stabiilsusprogrammis väljakuulutamisest, lisaelarvega ainult osaliselt ellu. Samuti nähakse stabiilsusprogrammis ette, et struktuurne puudujääk, st tsükliliselt kohandatud puudujääk, mille puhul ei arvestata ühekordseid ega muid ajutisi meetmeid, suureneb 1,25 SKP protsendipunkti (arvutatud ühiselt kokkulepitud meetodika kohaselt), mis on selge märk eelarvepoliitika ekspansiivsusest.
6. Stabiilsusprogrammi keskpika perioodi strateegias nähakse ette valitsemissektori puudujäägi vähendamine programmiperioodi vältel veidi rohkem kui 5 %lt SKPst 2009. aastal 3,4 %ni SKPst 2011. aastal nii, et suurem osa sellest toimuks perioodi esimeses pooles. Kuna intressikulud eeldatavasti suurenevad, peaks esmane puudujääk vähenema veidi kiiremini. Sloveenia eelarvetasakaalu keskpika perioodi eesmärgina nähakse stabiilsusprogrammis jätkuvalt struktuurse puudujäägi viimist 1 %le SKPst, kuid 2010. aastale järgneva perioodi prognoosides ei eeldata selle eesmärgi saavutamist programmiperioodi jooksul. Kooskõlas eesmärgiga viia fiskaalstiimulid 2011. aastaks vastavusse majanduse kosumise seisukorraga peab eelarve konsolideerimine toimuma peaaesjalikult kulupoolel, muu hulgas toetuste vähendamise teel 2011. aastaks 2009. aastaga võrreldes 1 SKP protsendipunkti võrra. Palgatoetus tuleks järkjärgult kaotada 2010. aastaks ja muud kulupoolega seotud stiimulid 2011. aastaks. Programmiperioodiks kavandatud intressikulude tõusu 0,25 SKP protsendipunkti teeb laialdaselt tasa see, et vähenevad töötajate hüvitised (SKP suhtes). Sotsiaalsiirete summad külmutatakse kuni 2010. aasta lõpuni (2009. aasta esimese poole tasemel).

<sup>(1)</sup> Eelkõige on hindamisel võetud arvesse komisjoni talituste 2009. aasta kevadprognoosi, kuid samuti muud hiljem saadud teavet.

Tulud suurenevad 2010. aastaks prognoosi kohaselt 0,5 SKP protsendipunkti. Valitsemissektori kogu-võlg oli 2008. aastal hinnanguliselt 22,8 % SKPst ja prognoosi kohaselt suureneb see programmiperioodi jooksul ligikaudu 13,5 protsendipunkti. Esmase puudujäägi märkimisväärtne suurenemine tuleneb rohkem kui poole ulatuses sellest, et suureneb võlakoores SKP suhtes, kuid selles kajastub ka vallandunud lumepalliefekt ning 2009. aasta võla positsioonide muutuse ja eelarve puudujäägi suur erinevus (SFA), mis tuleneb finantssektori ettevõtetele kapitali paigutamisest ja nende likviidsuse tagamisest.

7. Eelarvetulemus võib kogu programmiperioodi jooksul kujuneda prognoositust halvemaks. Esiteks võib majanduskasv olla aeglasem kui stabiilsusprogrammis prognoositud. Teiseks ei pruugi 2009. aasta stabiilsusprogrammis välja kuulutatud kulukärped vahetarbimise ja investeeringute arvelt täies mahus teostuda, nagu näitas pärast stabiilsusprogrammi esitamist vastu võetud lisaeelarve. Samuti on oht, et kulusid tuleb veelgi suurendada: näiteks tuleb kavandatud palgafondi vähendamisele saada enne elluviimist tööturu osapoolte heakskiit. Ka fiskaalstiimulite vähendamine kavandatud mahus võib osutuda väga raskeks. Kolmandaks võib lisaks oodatust väiksema majanduskasvu mõjule pärast 2010. aastat ilmned ka tulude puudujääk, eriti kaudsete maksude osas. Lõpuks ohustavad eelarve-eesmärkide saavutamist ka suured riigigarantiid, mis moodustavad osa finantssektori toetuseks võetud meetmetest (garantiide käikulaskmisel kulud suurenevad). Nimetatud ohud ning ebaselgus muude võlga mõjutavate tegurite suhtes (SFA) võivad tähendada, et võlakoores SKP suhtes suureneb kiiremini kui programmis prognoositud.
8. Elanikkonna vananemise pikaajaline mõju eelarvele on Sloveenias ELi keskmisest märgatavalt suurem, mis tuleneb eelkõige pensionikulutuste märkimisväärses suurenemisest SKP suhtes järgmistel aastakümnetel. Stabiilsusprogrammis avaldatud 2009. aasta hinnanguline eelarvetasakaal, mis on halvem kui eelmises programmis prognoositud, suurendab elanikkonna vananemise pärssivat mõju jätkusuutlikkuse mahajäämusele veelgi. Ohte riigi rahanduse pikaajalisele jätkusuutlikkusele aitaks kahandada stabiilsusprogrammis keskpikaks perioodiks ennustatud suure esmase puudujäägi vähendamine ja elanikkonna vananemisega seotud kulude kasvu ohjeldava pensionireformi rakendamine, eelkõige pikema tööea edendamise teel.
9. Sloveenia eelarveraamistikul on tervikuna arenguruumi, eelkõige seoses kulutuste kontrolli alla saamisega, et tagada valitud eelarvepoliitika usaldusväärsus. Samal ajal võiks suurendada riiklike kulutuste tõhusust ja tulemuslikkust, sealhulgas tervishoiu valdkonnas, et kulutuste kärpimine ei halvendaks osutatavaid teenuseid. Selleks plaanib valitsus rakendada alates järgmisest eelarvetsüklist (2010–2011) eelarve tulemuspõhist koostamist, ehkki stabiilsusprogrammis ei selgitata täpsemalt, kuidas seda kavatakse ellu viia.
10. Sloveenia on võtnud mitu meetet finantssektori stabiilsuse hoidmiseks. 2008. aasta sügisel kehtestati erasikute pangahoiustele piiramatut riigigarantii. Lisaks on valitsusel võimalik kasutada järgmisi meetmeid: i) laenu krediidiasutustele, (edasijärgne) kindlustusseltsidele ja pensionifondidele ning investeeringud selliste asutuste omakapitali; ii) riigigarantiid krediidiasutuste refinantseerimistehingutele; iii) krediidiasutuste kohustuste omandamine. Nimetatud meetmete kasutamine plaanitakse lõpetada 2010. aasta lõpuks. Riigigarantiide ülemmääraks on kehtestatud 12 miljardit eurot (33 % SKPst). Teine meetmepakkett, mis võeti vastu 2009. aasta alguses, seisneb riigigarantii andmises ettevõtjate pangalaenule ning Sloveenia Eksporti- ja Arengupanga ning Ettevõtlusfondi omakapitali suurendamises (kokku moodustab see 0,6 % SKPst). Ning lõpuks on valitsus hoiustanud eri pankadesse osa viimasel ajal võlakirjade väljaandmisest saadud tulust.
11. Kooskõlas 2008. aasta detsembris Euroopa Ülemkogus heakskiidetud Euroopa majanduse elavdamise kavaga võttis Sloveenia valitsus vastu kaks stiimulipaketti. Koos enne kriisi puhkemist kehtestatud maksusoodustustega moodustavad stiimulid kokku peaaegu 2 % SKPst ning nende rahastamine on osaliselt ette nähtud juba vastu võetud ja veel vastu võtmata konsolideerimismeetmetega. Lisaeelarvest lähtudes ulatub netomõju umbes 0,75 %ni SKPst. Neid meetmeid võib pidada majanduslanguse ulatust arvesse võttes piisavaks, kuna manööverdamisruumi, mis oli tekkinud tänu sellele, et kriisi alguses oli eelarvepuudujääk väike ja laenukoores madal, piirab märgatavalt vajadus tagada eelarve pikaajaline jätkusuutlikkus.

Arvestades, et keskendutakse tööturu olukorra halvenemise tõkestamisele, samuti kasvupotentsiaali tugevdamisele ja konkurentsivõime parandamisele, ergutades selleks investeeringuid uude tehnoloogiasse ning teadus- ja arendustegevusse, võib öelda, et stiimulid on õigeaegsed ja sihipärased. Pärast stabiilsusprogrammi esitamist võttis valitsus vastu kolmanda meetmepaketi, millega suunati osa eelmise kahe paketi vahendeid palgatoetuste kava aeglase käivitumise tõttu ümber. Sellega nähti ette uued eraldised tööturu toetamiseks ja kindlasummalsed toetused vähekindlustatud inimestele. Kulupoolega seotud stimuleerivad meetmed (peamiselt toetused) peaksid jääma ajutiseks, kehtides üks kuni kaks aastat, kuid muud meetmed, sealhulgas varem kehtestatud maksusoodustused on püsivad. Alustatud infrastruktuuriinvesteeringud peaksid samuti toetama majanduse elavnemist. Eelnimetatud meetmed on seotud keskpika perioodi reformikavaga ja riigispetsiifiliste soovitustega, mille kohta komisjon 28. jaanuaril 2009. aastal Lissaboni majanduskasvu- ja tööhõivestrategia alusel ettepaneku tegi.

12. Pärast eelarvepuudujäägi järsku suurenemist 2009. aastal oodatakse selle järkjärgulist vähenemist, mis suuremas osas peaks toimuma juba 2010. aastal. Võttes arvesse eelarve-eesmärkide saavutamise kaheldavust, ei suudeta viia puudujääki programmiperioodi jooksul (kuni 2011) alla kontrollväärtuse 3 % SKPst. 2009. aastal suureneb eelarvepuudujääk oluliselt ja ilmselt rohkem, kui stabiilsusprogrammi eesmärgina on ette nähtud. Stabiilsusprogrammis esitatud 2010. ja 2011. aasta eelarvetasakaal võimaldab pikaajalise jätkusuutlikkuse tagamiseks vajalikku struktuurset paranemist ainult siis, kui jätkatakse pensionireformi ja suudetakse saavutada eelarve-eesmärgid, sealhulgas kaotatakse majanduse elavnedes stiimulid, rakendatakse uusi eelarve konsolideerimise meetmeid ja saadakse kulud range kontrolli alla. Samuti tuleks majanduskasvu eeldatava kiirenemise tingimustes vähendada ka valitsemis-sektori puudujääki kavandatust kiiremini.
13. Stabiilsus- ja lähenemisprogrammide tegevusjuhendis esitatud andmenõudeid silmas pidades esineb programmis lünki kohustuslike andmete ja vabatahtlike andmete osas <sup>(1)</sup>.

Üldine järeldus on, et Sloveenia eelarvepoliitika kujuneb 2009. aastal ekspansiivseks, mis on kooskõlas Euroopa majanduse elavdamise kavaga. Sloveenia on kasutanud manööverdamisruumi, mis oli tekkinud tänu sellele, et eelarvepuudujääk oli kriisi alguses väike ja laenukoorem madal, ja võtnud majanduse toetamiseks meetmeid, mis on koos maksusoodustustega, mis kehtestati ettevõtjate jaoks enne kriisi algust, Euroopa majanduse elavdamise kavaga kooskõlas. Meetmed on õigeaegsed ja sihipärased, samas on mõned neist ajutised. Lisaks majanduse ja tööhõive toetamisele keskendutakse kasvupotentsiaali ja konkurentsivõime tugevdamisele, innustades investeeringuid uude tehnoloogiasse ning teadus- ja arendustegevusse. Pikaajalise jätkusuutlikkuse ohtu sattumise vältimiseks on võetud samal ajal ka eelarve konsolideerimise meetmeid, millega stiimuleid rahastatakse. Stabiilsusprogrammiga nähti 2009. aastaks ette täiendavad kärped, mis aga 17. juunil vastu võetud lisaelarves ainult osaliselt ellu viidi. Stabiilsusprogrammi eesmärgiks on jätkuvalt eelarve konsolideerimine, esmase struktuurse puudujäägi vähenemine 2010. ja vähemal määral ka 2011. aastal, kuid siiski ei ole programmiperioodi jooksul ette näha puudujäägi vähenemist alla kontrollväärtuse 3 % SKPst. Kuna majanduskasv võib tulla oodatust väiksem, võib ka eelarvetulemus halveneda. Samuti võib fiskaalstiimulite kaotamine osutada väga raskeks ja välistada ei saa ülekulude tekkimist. Hoollimata Sloveenia praegusest madalast võlakooormast (mis aga kiiresti suureneb) on riigi rahanduse jätkusuutlikkusega seotud ohud suured, eelkõige elanikkonna vananemise eeldatava eelarvemõju tõttu.

Eespool esitatud hinnangust lähtudes peaks Sloveenia:

- i) rakendama 2009. aastal stabiilsuse ja kasvu pakti raames stimuleerivaid meetmeid kooskõlas Euroopa majanduse elavdamise kavaga;
- ii) alustama fiskaalstiimulite kaotamist, nagu on programmis kavandatud 2010. aastaks, ning seejärel konkreetsete meetmete abil rakendama ellu eelarve märkimisväärse konsolideerimise; sealjuures säilitama range kontrolli valitsemissektori kulutuste üle, tehes ühtlasi kavandatud parandused eelarveraamistikus;
- iii) võttes arvesse elanikkonna vananemisega seotud kulutuste prognoositud suurenemist, parandama riigi rahanduse pikaajalist jätkusuutlikkust pensionisüsteemi asjakohase reformiga, eelkõige pikema tööea edendamise teel.

<sup>(1)</sup> Eelkõige on puudu andmed netolaenu andmise/võtmise kohta muu maailma suhtes.

### Peamiste makromajanduslike ja eelarveproгноoside võrdlus

|                                                                |                    | 2007          | 2008          | 2009          | 2010          | 2011          |
|----------------------------------------------------------------|--------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| SKP reaalkasv (muutuse %)                                      | <b>SP apr 2009</b> | <b>6,8</b>    | <b>3,5</b>    | <b>- 4,0</b>  | <b>1,0</b>    | <b>2,7</b>    |
|                                                                | KOM kevad 2009     | 6,8           | 3,5           | - 3,4         | 0,7           | puudub        |
|                                                                | SP nov 2007        | 5,8           | 4,6           | 4,1           | 4,5           | puudub        |
| THHI inflatsioon <sup>(4)</sup> (%)                            | <b>SP apr 2009</b> | <b>3,6</b>    | <b>5,7</b>    | <b>0,4</b>    | <b>1,6</b>    | <b>2,6</b>    |
|                                                                | KOM kevad 2009     | 3,8           | 5,5           | 0,7           | 2,0           | puudub        |
|                                                                | SP nov 2007        | 3,4           | 3,5           | 2,8           | 2,6           | puudub        |
| Prognoositav SKP lõhe <sup>(1)</sup> (% potentsiaalsest SKPst) | <b>SP apr 2009</b> | <b>4,7</b>    | <b>4,4</b>    | <b>- 2,3</b>  | <b>- 3,5</b>  | <b>- 3,1</b>  |
|                                                                | KOM kevad 2009     | 4,5           | 3,2           | - 1,3         | - 2,7         | puudub        |
|                                                                | SP nov 2007        | 0,7           | 0,5           | 0,1           | 0,2           | puudub        |
| Netolaenu andmine/-võtmine muu maailma suhtes (% SKPst)        | <b>SP apr 2009</b> | <b>puudub</b> | <b>puudub</b> | <b>puudub</b> | <b>puudub</b> | <b>puudub</b> |
|                                                                | KOM kevad 2009     | - 3,7         | - 5,6         | - 4,6         | - 4,4         | puudub        |
|                                                                | SP nov 2007        | puudub        | puudub        | puudub        | puudub        | puudub        |
| Valitsemissektori eelarve tasakaal (% SKPst)                   | <b>SP apr 2009</b> | <b>0,5</b>    | <b>- 0,9</b>  | <b>- 5,1</b>  | <b>- 3,9</b>  | <b>- 3,4</b>  |
|                                                                | KOM kevad 2009     | 0,5           | - 0,9         | - 5,5         | - 6,5         | puudub        |
|                                                                | SP nov 2007        | - 0,6         | - 0,9         | - 0,6         | 0,0           | puudub        |
| Esmane eelarvetasakaal (% SKPst)                               | <b>SP apr 2009</b> | <b>1,8</b>    | <b>0,2</b>    | <b>- 3,6</b>  | <b>- 2,2</b>  | <b>- 1,6</b>  |
|                                                                | KOM kevad 2009     | 1,8           | 0,2           | - 3,9         | - 4,7         | puudub        |
|                                                                | SP nov 2007        | 0,7           | 0,2           | 0,6           | 1,1           | puudub        |
| Tsükliliselt kohandatud tasakaal <sup>(2)</sup> (% SKPst)      | <b>SP apr 2009</b> | <b>- 1,6</b>  | <b>- 2,9</b>  | <b>- 4,1</b>  | <b>- 2,3</b>  | <b>- 2,0</b>  |
|                                                                | KOM kevad 2009     | - 1,7         | - 2,5         | - 4,9         | - 5,2         | puudub        |
|                                                                | SP nov 2007        | - 0,9         | - 1,1         | - 0,7         | - 0,1         | puudub        |
| Struktuurne eelarvetasakaal <sup>(3)</sup> (% SKPst)           | <b>SP apr 2009</b> | <b>- 1,6</b>  | <b>- 2,9</b>  | <b>- 4,1</b>  | <b>- 2,3</b>  | <b>- 2,0</b>  |
|                                                                | KOM kevad 2009     | - 1,7         | - 2,5         | - 4,9         | - 5,2         | puudub        |
|                                                                | SP nov 2007        | - 0,8         | - 1,0         | - 0,7         | - 0,1         | puudub        |
| Valitsemissektori koguvõlg (% SKPst)                           | <b>SP apr 2009</b> | <b>23,4</b>   | <b>22,8</b>   | <b>30,5</b>   | <b>34,1</b>   | <b>36,3</b>   |
|                                                                | KOM kevad 2009     | 23,4          | 22,8          | 29,3          | 34,9          | puudub        |
|                                                                | SP nov 2007        | 25,6          | 24,7          | 23,8          | 22,5          | puudub        |

Märkused:

<sup>(1)</sup> Programmis esitatud teabe alusel komisjoni talituste arvatud tsükliliselt kohandatud eelarvetasakaal ja SKP lõhe.

<sup>(2)</sup> Kooskõlas hinnangulise potentsiaalse kasvuga aastail 2007–2010, vastavalt 3,9 %, 4,9 %, 1,0 % ja 2,2 %.

<sup>(3)</sup> Programmi viimases ajakohastatud versioonis ja komisjoni talituste 2009. aasta kevadprognoosis ei ole kajastatud ühekordseid ega muid ajutisi meetmeid.

<sup>(4)</sup> Programmides, mille puhul on avaldatud tarbijahinnaindeksi koosseis.

Allikas:

Stabiilsusprogramm (SP); komisjoni talituste 2009. aasta kevadprognoos (KOM); komisjoni talituste arvutused.

## II

(Teatiseid)

## EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE JA ORGANITE TEATISED

## KOMISJON

**Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklite 87 ja 88 raames antava riigiabi lubamine****Juhud, mille suhtes komisjonil ei ole vastuväiteid**

(EMPs kohaldatav tekst)

(2009/C 195/02)

|                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|--------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Otsuse vastuvõtmise kuupäev    | 2.7.2008                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Riikliku abi viitenumber       | N 847/06                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Liikmesriik                    | Slovakkia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Piirkond                       | Západné Slovensko                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Nimetus (ja/või abisaaja nimi) | Samsung Electronics LCD Slovakia s.r.o.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Õiguslik alus                  | Zákon č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov; Zákon č. 565/2001 Z.z. o investičných stimuloch v platnom znení; Zákon č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov; Zákon č. 595/2003 Z.z. o daniach z príjmov, v znení neskorších predpisov, § 52 ods. 4; Zákon č. 366/1999 Z.z. o daniach z príjmov v znení platnom k 31. decembru 2003, § 35b; Výnos Ministerstva hospodárstva č. 1/2005 o poskytovaní dotácií v rámci právomoci Ministerstva hospodárstva; Vyhláška Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 235/2002 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o náležitostiach žiadosti o poskytnutie investičných stimulov; Zákon č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov, § 54. |
| Meetme liik                    | Individuaalne abi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Eesmärk                        | Piirkondlik areng, Tööhõive                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Abi vorm                       | Otsene toetus, Maksusoodustus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Eelarve                        | Kavandatud abi kogusumma: 2 314 mln SKK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Abi osatähtsus                 | 21,97 %                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Kestus                         | —                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Majandusharud                  | Elektri- ja optikaseadmed                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |



|                                   |                                                                                                                                                                                                                              |
|-----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Abi andva asutuse nimi ja aadress | Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky<br>Mierová 19<br>827 15 Bratislava 212<br>SLOVENSKO/SLOVAKIA<br><br>Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny<br>Špitálska ul. č. 8<br>812 67 Bratislava<br>SLOVENSKO/SLOVAKIA |
| Muu teave                         | —                                                                                                                                                                                                                            |

Otsuse autentne tekst, millest on eemaldatud kogu konfidentsiaalne teave, on kättesaadav aadressil:

[http://ec.europa.eu/community\\_law/state\\_aids/index.htm](http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/index.htm)

|                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Otsuse vastuvõtmise kuupäev       | 17.6.2009                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Riikliku abi viitenumber          | N 584/08                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Liikmesriik                       | Prantsusmaa                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Piirkond                          | —                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Nimetus (ja/või abisaaja nimi)    | Régime d'aides aux énergies renouvelables de l'Agence pour le Développement et la Maîtrise de l'Energie 2009-2013                                                                                                                                                |
| Õiguslik alus                     | Délibération du Conseil d'Administration de l'Agence pour le Développement et la Maîtrise de l'Energie n° 08-5-4 du 9 octobre 2008: «Système d'aides aux énergies renouvelables 2009-2013». Loi du 15 juillet 2008 relative au développement économique régional |
| Meetme liik                       | Abiskeem                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Eesmärk                           | Keskkonnakaitse                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Abi vorm                          | Otsene toetus                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Eelarve                           | Kavandatud abi kogusumma: 735 mln EUR                                                                                                                                                                                                                            |
| Abi osatähtsus                    | —                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Kestus                            | kuni 31.12.2013                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Majandusharud                     | Kõik sektorid                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Abi andva asutuse nimi ja aadress | Agence de l'Environnement et de la Maîtrise de l'Energie<br>20 avenue du Grésillé<br>BP 90406<br>49004 Angers Cedex 01<br>FRANCE                                                                                                                                 |
| Muu teave                         | —                                                                                                                                                                                                                                                                |

Otsuse autentne tekst, millest on eemaldatud kogu konfidentsiaalne teave, on kättesaadav aadressil:

[http://ec.europa.eu/community\\_law/state\\_aids/index.htm](http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/index.htm)

**Komisjoni teatis, millega tunnistatakse kehtetuks ja asendatakse 31. juuli 2009. aasta teatis nr 178/05 määruse (EÜ) nr 620/2009 kohaseid autentsussertifikaate välja andma volitatud pädeva asutuse kohta**

(2009/C 195/03)

Nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrusega (EÜ) nr 617/2009, mis avaldati 15. juulil 2009 *Euroopa Liidu Teatajas* L 182, avati kõrge kvaliteediga veise- ja vasikaliha impordi tariifikvoot.

Komisjoni 13. juuli 2009. aasta määruse (EÜ) nr 620/2009 artiklis 7 on täpsustatud, et nimetatud kvoodi alusel imporditavate toodete vabasse ringlusse lubamiseks on vaja esitada autentsussertifikaat.

Kõnealuse määruse kohaseid autentsussertifikaate välja andma on volitatud järgmine asutus:

Food Safety and Inspection Service (FSIS) of the United States Department of Agriculture (USDA)  
Washington D.C., 20250  
UNITED STATES OF AMERICA

---

## Komisjoni teatis finantssektori elujõulisuse taastamise ja praeguse kriisi olukorras riigiabi eeskirjade kohaste ümberkorraldamismeetmete hindamise kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

(2009/C 195/04)

### 1. SISSEJUHATUS

1) Euroopa Ülemkogu kinnitas 20. märtsil ja 18.–19. juunil 2009 toimunud kohtumistel oma pühendumust usalduse ja finantsturu nõuetekohase toimimise taastamisele, mis on oluline tingimus praegusest finants- ja majanduskriisist toibumiseks. Pidades silmas kriisi süsteemsust ja finantssektoris osalejate vastastikust sõltuvust, on usalduse taastamiseks finantssüsteemis, siseturu säilitamiseks ja ettevõtjatele turvaliseks laenuandmiseks tehtud hulk algatusi <sup>(1)</sup>.

2) Kõnealuseid algatusi tuleb täiendada finantsasutuste tasandil võetavate meetmetega, et tagada finantsasutuste suutlikkus tulla välja praegusest kriisist ning taastada oma pikaajaline elujõulisus, ilma et neil läheks tarvis riigi toetust laenuvõime viimisel kindlamale alusele. Komisjonil on praegu käsil hulk riigiabi juhtumeid, mille aluseks on liikmesriikide sekkumine likviidsus-, maksevõime- või laenuprobleemide ärahoidmiseks. Komisjon on andnud juhiseid pankadele ettenähtud riigiabi kavandamiseks ja rakendamiseks oma kolmes järjestikuses teatises <sup>(2)</sup>. Kõnealustes teatistes tunnistati, et kriisi raskus õigustab abi andmist ja seda võib lugeda ühisturuga kokkusobivaks vastavalt asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punktile b, ning nendega loodi liikmesriikidele ühtne raamistik riiklike laenugarantiide andmiseks, rekapi-taliseerimismeetmete võtmiseks ja finantsasutuste vabastamiseks langenud väärtusega varadest. Raamistiku eeskirjade põhieesmärk on tagada, et päästemeetmetega suudetakse täielikult saavutada finantsstabiilsus ja säilitada laenuvood, tagades samal ajal võrdsed tingimused eri liikmesriikides asuvatele pankadele, <sup>(3)</sup> samuti nendele pankadele, kes

saavad riiklikku toetust ja nendele, kes sellist toetust ei saa. Seejuures püütakse vältida liikmesriikide omavahelist võistlemist toetuse andmisel, piirata moraalselt ohtu ja tagada Euroopa pankade konkurentsivõime ja tõhusus ühenduse ja rahvusvahelistel turgudel.

3) Riigiabi eeskirjad on vahend, millega tagatakse tegutseda otsustanud liikmesriikide meetmete ühtsus. Otsuse kasutada riigi vahendeid näiteks pankade vabastamiseks langenud väärtusega varadest teevad siiski liikmesriigid ise. Mõnel juhul on finantsasutused võimelised kriisiga toime tulema ka ilma suuremate kohanduste või täiendava abita. Teisel juhul võib siiski olla asjakohane anda riigiabi garantiide, rekapi-taliseerimise või langenud väärtusega varadest vabastamise kujul.

4) Juhul kui finantsasutus on saanud riigiabi, peaks liikmesriik esitama elujõulisuse taastamise kava või põhjalikuma ümberkorraldamiskava, et kinnitada panga pikaajalist elujõulisust ka ilma riigi toetuseta või aidata pangal selleni jõuda. Selleks et kirjeldada täpsemalt tingimusi, mille puhul võib olla tarvis pank põhjalikumalt ümber korraldada või mille puhul tuleb võtta meetmeid abist tingitud konkurent-simoonutuste kõrvaldamiseks, on kehtestatud konkreetset kriteeriumid <sup>(4)</sup>. Käesoleva teatisega neid kriteeriume ei muudeta, vaid pigem täiendatakse, eesmärgiga suurendada prognoositavust ja tagada ühtne lähenemisviis. Selles selgitatakse, kuidas komisjon hindab praeguse süsteemse kriisi

<sup>(1)</sup> Euroopa Ülemkogule esitatud 4. märtsi 2009. aasta teatistes „Euroopa majanduse elavdamine“ (KOM(2009) 114 (lõplik)) teatas komisjon oma kavatsusest koostada reformikava, mille abil kõrvaldada üldsemaid puudujääke ühenduses tegutsevate finantsasutuste suhtes kohaldatavas õiguslikus raamistikus.

<sup>(2)</sup> Vt komisjoni teatis „Riigiabi eeskirjade kohaldamine meetmete suhtes, mida on võetud seoses finantsasutustega praeguse ülemaailmse finantskriisi olukorras“ (edaspidi „pangandusteatis“) (ELT C 270, 25.10.2008, lk 8), komisjoni teatis „Finantsasutuste rekapi-taliseerimine praeguses finantskriisis: piirdumine minimaalselt vajaliku abiga ja kaitsemeetmed põhjendamatute konkurentsimoonu-tuste vastu“ (edaspidi „rekapi-taliseerimisteatis“) (ELT C 10, 15.1.2009, lk 2) ning „Komisjoni teatis langenud väärtusega varade käsitlemise kohta ühenduse pangandussektoris“ (edaspidi „langenud väärtusega varade teatis“) (ELT C 72, 26.3.2009, lk 1). Komisjoni otsustusprotsessist ülevaate saamiseks vt riigiabi tulemustabeli 2009. aasta kevade ajakohastatud versioon, mis sisaldab eriväljaannet riigiabi andmise kohta praeguses finants- ja majanduskriisis (KOM(2009) 164, 8. aprill 2009).

<sup>(3)</sup> Teatist kohaldatakse üksnes pangandusteatises määratletud finants-asutuste suhtes. Käesolevas teatistes esitatud juhistes viidatakse liht-sustamise mõttes pankadele. Teatist kohaldatakse siiski vajaduse korral *mutatis mutandis* ka teiste finantsasutuste suhtes.

<sup>(4)</sup> Ümberkorraldamiskava esitamise kohustuse aluseks olevaid kritee-riume ja konkreetseid tingimusi on kirjeldatud pangandusteatises, rekapi-taliseerimisteatises ja langenud väärtusega varade teatistes. Need on eelkõige, aga mitte ainult seotud olukordadega, kus riik on rekapi-taliseerinud raskustes oleva panga või kus langenud väärtusega varadest vabastatav pank on juba saanud mis tahes riigiabi, millega on aidatud kahjumit katta või seda vältida (välja arvatud tagatisskeemis osalemine) ja mille maht ületab kokku 2 % panga riskiga kaalutud varadest. Ümberkorraldamise ulatus sõltub iga panga puhul tema probleemide raskusastmest. Kooskõlas kõnealuste teatistega (eelkõige rekapi-taliseerimisteatise punktiga 40 ja langenud väärtusega varade teatise 5. lisaga) peavad liikmesriigid seevastu olukorras, kus piiratud ulatuses abi on antud põhimõtteliselt elujõu-listele pankadele, esitama komisjonile riigi vahendite kasutamist käsitleva aruande, mis sisaldab panga elujõulisuse hindamiseks vaja-likku täielikku teavet, samuti teavet saadud kapitali kasutamise ja riigi toetusest sõltumisest vabanemiseks tehtavate jõupingutuste kohta. Elujõulisuse hindamise raames tuleks esile tuua selliste pankade riskiprofiil ja prognoositav kapitali adekvaatsus ning hinnata ka nende äriplaane.

tingimustes liikmesriikide poolt finantsasutustele antud ümberkorraldusabi <sup>(1)</sup> kokkuvõtvust asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti b alusel.

- 5) Pangandusteatises, rekapitaliseerimisteatises ja langenud väärtusega varade teatises tuleb märkida peamisi põhiolemuseid, mis on kehtestatud ühenduse suunistes raskustes olevate ettevõtjate päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta <sup>(2)</sup>. Kõnealuste põhimõtete näha eelkõige ette, et ümberkorraldamisabi peaks aitama taastada ettevõtja pikaajalise elujõulisuse, ilma et ettevõtja sõltuks jätkuvalt riigist. Samuti näha nendega ette, et ümberkorraldusabi raames tuleks kulud asjakohaselt jagada ja rakendada võimalikult suures ulatuses konkurentsimoontuste vähendamise meetmeid, kuna konkurentsimoontused võivad pikema aja jooksul asjaomase turu struktuuri ja toimimist oluliselt nõrgendada.
- 6) Põhimõtete kohaldamisel tuleb eelkõige silmas pidada siseturu terviklikkust ja pankade arengut kogu ühenduses; vältida tuleks turu killustamist ja turu jaotamist. Käimasolevast kriisist ülesaamise järel peaks ühtsele Euroopa finants-turule toetuvatel Euroopa pankadel olema tugev üldine positsioon. Komisjon kinnitab taas vajadust näha muutusi ette ja käsitleda neid sotsiaalse vastutustundlikkusega ning rõhutab vajadust järgida selliste liikmesriikide õigusakte, millega rakendatakse kõnealustes tingimustes kohaldatavaid ühenduse direktiive töötajate teavitamise ja nõustamise kohta <sup>(3)</sup>.

<sup>(1)</sup> Silmas peetakse abi, mida komisjon on lubanud ajutiselt anda päästmisabina teatise „Ühenduse suunistes raskustes olevate äriühingute päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta” (ELT C 244, 1.10.2004, lk 2) alusel või abina asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti b alusel või mis tahes muu abina, millest teatakse kui ümberkorraldamiseks vajalikust abist. Seetõttu kohaldatakse praeguse süsteemse kriisi tingimustes pankadele antava ümberkorraldusabi hindamise suhtes raskustes olevate äriühingute päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antavat riigiabi käsitlevate suuniste asemel käesolevat teatist.

<sup>(2)</sup> Komisjon on varasematel aegadel raskustes olevate pankade puhul vastu võtnud terve hulga (asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti c alusel antud) ümberkorraldusabi käsitlevaid otsuseid, tuginedes ulatuslikule ümberkorraldusprotsessile, mis võimaldab abisaajatel taastada oma pikaajalise elujõulisuse, ilma et abi kahjustaks liigselt konkurenti. Tavapärasel ümberkorraldusstrateegial on hõlmanud ärimudelite ümberkujundamist, allüksuste, tütarettevõtete või filiaalide sulgemist või nende loovutamist, muutusi varade ja kohustuste haldamises, müüki tegevuse jätkumise põhimõtte või ettevõtte jagamist eri osadeks ja nende müüki elujõulistele konkurentidele. Vt nt komisjoni otsus 98/490/EÜ, 20. mai 1998, milles käsitletakse Prantsusmaa abi kontsernile Crédit Lyonnais (EÜT L 221, 8.8.1998, lk 28), komisjoni otsus 2005/345/EÜ, 18. veebruar 2004, riigiabi kohta Saksamaa ümberstruktureerimisabist Bankgesellschaft Berlin AG kasuks (ELT L 116, 4.5.2005, lk 1), komisjoni 4. juuni 2008. aasta otsus 2009/341/EÜ, riigiabi C 9/2008 (ex NN 8/2008, CP 244/2007) kohta, mida Saksamaa andis ettevõtjale Sachsen LB (ELT L 104, 24.4.2009, lk 34) ning 2006. aasta riigiabi tulemustabel (KOM(2006) 761 (lõplik), lk 28), mis sisaldab eriuurimust päästmis- ja ümberkorraldusabi kohta ([http://ec.europa.eu/comm/competition/state\\_aid/studies\\_reports/2006\\_autumn\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/studies_reports/2006_autumn_en.pdf)).

<sup>(3)</sup> Vt ka 31. märtsi 2005. aasta teatis „Ümberkorraldused ja tööhoive” (KOM(2005) 120 lõplik 31. märts 2005) ning ümberkorraldamise hea tava, mille Euroopa sotsiaalpartnerid leppisid kokku 2003. aasta novembris.

- 7) Käesolevas teatises selgitatakse, kuidas komisjon hindab praeguses kriisilukorras pankade ümberkorraldamiseks antavat abi, võttes arvesse vajadust kohendada seni kasutatud lähenemisviisi käimasoleva finantskriisi iseloomu ja üldise mõõtmega, pidades silmas pangandussektori süsteemset mõju kogu majandusele ja arvestades paljude pankade üheaegse ümberkorraldamise vajaduse võimalikku süsteemset mõju majandusele.

— Ümberkorraldamiskava peab sisaldama panga probleemide põhjalikku *diagnoosi*. Elujõulisuse taastamise jätkusuutlike strateegiate väljatöötamiseks on nõutav, et pank teeks oma äritegevuse stressitesti. Elujõulisuse taastamine peaks esimeses etapis põhinema ühistel parameetritel, mille aluseks on võimalikult suures ulatuses ühenduse tasandil kokkulepitud asjakohased meetodid. Pankadelt nõutakse ka vajaduse korral langenud väärtusega varade avalikustamist <sup>(4)</sup>.

— Pidades silmas finantsstabiilsuse saavutamise põhieesmärki ja valdavalt pessimistlikke majanduslikke väljavaateid kogu ühenduses, pööratakse eriti suurt tähelepanu ümberkorraldamiskava ülesehitusele ning selle rakendamiseks vajalike etappide piisavalt paindlikule ja realistlikule ajastamisele. Juhul kui struktuurimeetmeid ei ole ebasoodsate turutingimuste tõttu võimalik viivitamatult rakendada, tuleks kaaluda panga tegevust reguleerivate vahepealsete kaitsemeetmete võtmist.

— Komisjon kavatseb finantssektori üldist olukorda silmas pidades kohaldada liikmesriikide ja abisaavate pankade suhtes kulude asjakohase jagamise põhimõtet. Juhul kui äriühingu päästmise ajal valitsenud turutingimuste tõttu ei ole võimalik kulude jagamise põhimõtet viivitamatult ja olulisel määral kohaldada, tuleks seda teha ümberkorraldamiskava rakendamise hilisemas etapis.

— Meetmeid, mida võetakse päästetud panga poolt kas samas liikmesriigis või muudes liikmesriikides põhjustatud konkurentsimoontuste vähendamiseks, tuleks kavandada nii, et muud pangad ei satuks ebasoodsasse olukorda, ning seejuures tuleks arvestada asjaolu, et praeguse süsteemse kriisi tõttu on riikide sekkumine sektorisse väga laiaulatuslik.

<sup>(4)</sup> Nõue on kooskõlas langenud väärtusega varade teatisega.

— Täiendava abi andmine ümberkorraldamisperioodil peaks olema võimalik juhul, kui see on põhjendatud finantsstabiilsuse saavutamise seisukohast. Täiendav abi peaks olema piiratud elujõulisuse tagamiseks vajaliku miinimumiga.

- 8) Käesoleva teatise 2. jagu kohaldatakse selliste juhtumite suhtes, mille puhul liikmesriik on kohustatud teatama ümberkorraldamiskavast <sup>(1)</sup>. 2. jao aluspõhimõtteid kohaldatakse analoogia alusel ka selliste juhtumite suhtes, mille puhul liikmesriigil puudub ametlik kohustus ümberkorraldamiskavast teatada, ent mille puhul nõutakse selle esitamist panga elujõulisuse tõendamiseks <sup>(2)</sup>. Viimasel juhul, välja arvatud kahtluste korral, ei nõua komisjon harilikult väga üksikasjalikku teavet <sup>(3)</sup>. Kahtluse korral nõuab komisjon eelkõige tõendeid stressitestimise kohta, mis sooritatakse kooskõlas punktiga 13, ning selle kohta, et testimise tulemused on kinnitanud liikmesriigi pädev asutus. 3., 4. ja 5. jagu kohaldatakse ainult siis, kui liikmesriik on kohustatud teatama ümberkorraldamiskavast. 6. jaos käsitletakse käesoleva teatise ajalist kehtivust ja seda kohaldatakse nii juhul, mil liikmesriik on kohustatud abisaaja osas esitama ümberkorraldamiskava, kui ka juhul, mil liikmesriigilt nõutakse ainult abisaaja elujõulisuse tõendamist.

## 2. PIKAAJALISE ELUJÕULISUSE TAASTAMINE

- 9) Kui liikmesriik on komisjoni varasemate juhiste või otsuste alusel kohustatud esitama ümberkorraldamiskava, <sup>(4)</sup> peaks see olema kõikehõlmav ja üksikasjalik ning põhinema ühtsel kontseptsioonil. Selles peaks olema selgitatud, kuidas kavatseb pank võimalikult kiiresti taastada oma pikaajalise elujõulisuse ilma riigiabist sõltumata <sup>(5)</sup>. Ümberkorraldamiskava teade peaks sisaldama võrdlust muude võimalustega, sealhulgas panga jagamine väiksemateks osadeks ja nende müümist eri ostjatele või panga ülevõtmine teise panga poolt, et komisjon saaks hinnata, <sup>(6)</sup> kas on võimalik kasutada alternatiivset lahendust, mis on rohkem turule suunatud, vähem kulukas või moonutab vähem konkurentsi ning mis vastab seejuures finantsstabiilsuse säilitamise eesmärgile. Juhul kui panga elujõulisust ei ole võimalik taastada, tuleks ümberkorraldamiskavas näidata, kuidas pank nõuetekohaselt likvideerida.

<sup>(1)</sup> Säte on kooskõlas pangandusteatise, rekaptaliseerimisteatise ja langenud väärtusega varade teatise. Vt käesoleva teatise punkt 4.

<sup>(2)</sup> Kooskõlas pangandusteatise, rekaptaliseerimisteatise ja langenud väärtusega varade teatisega peavad liikmesriigid juhul, kui piiratud ulatuses abi antakse põhimõtteliselt elujõulistele pankadele, esitama komisjonile hinnangu panga elujõulisuse kohta.

<sup>(3)</sup> Säte on kooskõlas eelkõige rekaptaliseerimisteatise punktiga 40 ja langenud väärtusega varade teatise V. lisaga.

<sup>(4)</sup> Nagu käesoleva teatise punktis 8 selgitatud, kohaldatakse juhul, kui 2. jaos viidatakse ümberkorraldamiskavale, selle aluspõhimõtteid analoogia alusel ka elujõulisust käsitlevate hinnangute suhtes.

<sup>(5)</sup> Lisas on esitatud ümberkorraldamiskava näidis.

<sup>(6)</sup> Vajaduse korral palub komisjon abi välisnõustajalt, kes hindab teatatud ümberkorraldamiskavasid elujõulisuse, kulude jagamise ja konkurentsimoonutuste minimeerimise seisukohast. Komisjon võib lasta konkreetsete elementide tõesust kinnitada ka järelevalveasutustel.

- 10) Ümberkorraldamiskavas tuleks selgitada panga raskuste põhjusi ja panga enda nõrku külgi ning kirjeldada üldjoontes, kuidas saab ümberkorraldamismeetmete abil panga probleeme kõrvaldada.

11. Ümberkorraldamiskavas tuleks esitada teave järgmiste punktide kohta: abisaaja ärimudel, sealhulgas tema organisatsiooniline struktuur, rahastamine (tõendid lühi- ja pikaajalise rahastamisstruktuuri elujõulisuse kohta), <sup>(7)</sup> juhtimistava (tõendid huvide konflikti ennetamise ja vajalike muudatuste kohta juhtimissüsteemis), <sup>(8)</sup> riskihaldus (sealhulgas langenud väärtusega varade avalikustamine ja ettenägelik reserve loomine eeldatavate langeva väärtusega varade katteks), varade ja kohustuste haldamine, rahavoo-gude tekitamine (mille tase peaks olema piisav ilma riigi toetuseta), bilansivälised kohustused (tõendid nende tasakaalustatuse ja konsolideerituse kohta, kui pangal on potentsiaalne kahjurisk), <sup>(9)</sup> laenukapitali kasutamine, kohaldatavatele järelevalve-eeskirjadele vastav praegune ja prognoositav kapitali adekvaatsus (mis põhineb konservatiivsetel hinnangutel ja asjakohasel reserve loomisel) ning tasustamissüsteemi motivatsioonielement <sup>(10)</sup> (tõendid süsteemi panuse kohta abisaaja pikaajalisse kasumlikkusse).

- 12) Elujõulisust tuleks hinnata täpse jaotuse abil iga tegevusharu ja iga tulemusüksuse puhul eraldi. Panga elujõulisuse taastamine peaks toimuma peamiselt sisemiste meetmete abil. Välistel teguritel, mille üle ettevõtjal ei ole erilist mõju (näiteks hinna või nõudluse muutustel), võib see põhineda ainult siis, kui kasutatud turueeldused on üldiselt tunnustatud. Ümberkorraldamine nõuab loobumist sellistest tegevusvaldkondadest, milles võib keskmise pikkusega ajavahe-mikul püsida struktuuriline kahjum.

- 13) Pikaajaline elujõulisus loetakse taastatuks, kui pank on võimeline oma riskiprofiili arvesse võttes katma kõik oma kulud, sealhulgas amortisatsioonikulud ja finantsoperatsioonide kulud, ning tagama omakapitali piisava tasuvuse. Ümberkorraldatud pank peaks suutma omal jõul ja õigusaktide nõudeid järgides konkureerida turul kapitali saamiseks. Kavandatud ümberkorraldamise oodatavate tulemuste esitamisel tuleb kasutada nii alusstsenaariumi kui ka stressistsenaariume. Selleks tuleb ümberkorraldamiskavade koostamisel arvestada muu hulgas finantsturgude praegust olukorda ja tulevase väljavaateid ning selles tuleb kajastada nii alusstsenaariumi kui ka halvima stsenaariumi eeldusi. Stressitestimisel tuleks aluseks võtta mitu eri stsenaariumi, sealhulgas mitmesuguste majandusraskuste kombinatsiooni ja pikaajalist üleilmset majanduslangust. Eldusi tuleks võrrelda sektori asjakohaste näitajatega, mida on kohandatud vastavalt praeguse kriisi tõttu finantsturgudel esilekerkinud uutele aspektidele. Kava peaks

<sup>(7)</sup> Vt nt komisjoni 2. aprilli 2008. aasta otsus, milles käsitletakse juhtumit NN 1/2008 *Northern Rock* (ELT C 135, 3.6.2008, lk 21) ja otsus 2009/341/EÜ juhtumit C 9/2008 *SachsenLB* kohta.

<sup>(8)</sup> Vt otsus 2009/341/EÜ juhtumit C 9/2008 *SachsenLB* kohta.

<sup>(9)</sup> Välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel. Vt komisjoni 21. oktoobri 2008. aasta otsus, milles käsitletakse juhtumit C 10/2008 *IKB* (seni avaldamata).

<sup>(10)</sup> Kooskõlas komisjoni 30. aprilli 2009. aasta soovitusel finantstee-nuste sektori tasustamispoliitika kohta (ELT L 120, 15.5.2009, lk 22).



sisaldama meetmeid, mille abil täita stressitestimisest tulenevaid võimalikke nõudeid. Stressitestimine peaks võimalikult suurel määral põhinema ühenduse tasandil kokkulepitud ühistel parameetritel (nt Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee väljatöötatud meetod), mida on vajaduse korral kohandatud konkreetse riigi ja panga tingimustele.

14) Praeguses kriisiolukorras on valitsused rekapitalizeerinud panku tingimustel, mis on valitud eelkõige finantsstabiilsuse taastamiseks ja mitte selleks, et saada erainvestorile kohast tulu. Pikaajaline elujõulisus tähendab seetõttu, et igasugune saadud riigiabi makstakse teatava aja jooksul tagasi, nagu nähti ette abi andmise ajal, või et selle eest makstakse tasu tavapärastel turutingimustel, tagades nii, et lõpetatakse mis tahes täiendava riigiabi andmine. Kuna asutamislepingus ei tehta varal selle omaniku järgi vahet, kohaldatakse riigiabi eeskirju sõltumata sellest, kas pank on era- või avalikus omandis.

15) Ehkki ümberkorraldamisperiood peaks olema võimalikult lühike ja elujõulisus tuleks taastada võimalikult kiiresti, võtab komisjon arvesse praeguse kriisi tingimusi ja võib lubada rakendada mõningaid struktuurimeetmeid harilikust pikema aja jooksul, eesmärgiga vältida turgudel suure hulga madala hinnaga vara müügi<sup>(1)</sup> tõttu tekkida võivat majanduslikku surutist. Selleks et tagada meetmete tõhusus ja võimaldada ümberkorraldataval pangal usaldusväärset saavutada taas elujõulisus, tuleb ümberkorraldamismeetmed rakendada võimalikult kiiresti ja nende kestus ei tohi ületada viit aastat<sup>(2)</sup>.

16) Juhul kui elujõulisuse taastamiseks on tarvis täiendavat abi, mis ei ole teatatud ümberkorraldamiskavas ümberkorraldamisperioodiks ette nähtud, tuleb sellest eelnevalt teatada, ning täiendava abi andmist võetakse arvesse komisjoni lõplikus otsuses.

#### *Elujõulisuse taastamine panga müümise kaudu*

17) Pikaajalise elujõulisuse taastamisele võib kaasa aidata raskustes oleva panga müümine muule finantsasutusele, kui ostja on elujõuline ja võimeline raskustes oleva panga edukalt üle võtma ning suudab aidata taastada turu usaldusväarsust. Sellega võidakse anda panus ka finantssektori

tugevdamisse. Ostja peab tõendama integreeritud üksuse elujõulisust. Müügi puhul tuleb kinni pidada elujõulisuse, omanuse ja konkurentsimoontuste piiramise nõuetest.

18) Selleks et tagada kõigile võimalikele pakkujatele võrdsed võimalused, tuleks kanda hoolt selle eest, et müügi protsess toimuks konkurentsi tingimustes, oleks läbipaistev, objektiivne, tingimusteta ja mittediskrimineeriv<sup>(3)</sup>.

19) Lisaks sellele ja ilma et see piiraks võimaliku ühinemiskontrolli süsteemi kohaldamist, ei tohiks raskustes olevat abistatavat panka siiski lubada konkurendile müüa, kui müük näib esmapilgul märkimisväärselt takistavat tõhusat konkurentsi, isegi kui see võib aidata taastada panga pikaajalist elujõulisust ja tugevdada finantssektorit; sellist müüki tuleks lubada ainult juhul, kui abi andmisega paralleelselt võetakse konkurentsimoontusi heastavaid asjakohaseid meetmeid.

20) Panga müük võib hõlmata ka riigiabi andmist ostjale ja/või müüdud tegevusala toetuseks<sup>(4)</sup>. Kui müük korraldatakse konkurentsi tingimustes avatud ja tingimusteta pakkumismenetluse vormis ja kui varad loovutatakse kõige suurema pakkumuse esitajale, käsitletakse müügihinda turuhinnana ja seega on pakkujale abi andmine välistatud<sup>(5)</sup>. Negatiivset müügihinda (või rahalist toetust sellise negatiivse hinna hüvitamiseks) ei käsitleta erandkorras riigiabi sisaldavana, kui müüja peab likvideerimise puhul kandma suuremad kulud<sup>(6)</sup>. Likvideerimiskulude arvutamisel kõnealuses olukorras võtab komisjon arvesse ainult selliseid kohustusi, mille oleks üle võtnud turumajanduslikult toimiv investor<sup>(7)</sup>. Riigiabist tulenevaid kohustusi arvesse ei võeta<sup>(8)</sup>.

21) Juhul kui pank ei ole suuteline saavutama usaldusväärset taas elujõulisust, tuleks alati kaaluda võimalust elujõuetu panga tegevus nõuetekohaselt lõpetada või müüa pank enampakkumisel. Riikide valitsused peaksid elujõuetute osalejate turult lahkumist toetama ning võimaldama seda finantsstabiilsuse säilitamise huvides teha sobiva ajavahe- miku jooksul. Tegevuse nõuetekohase lõpetamise menetlus

<sup>(3)</sup> Vt ka punkt 20.

<sup>(4)</sup> Vt nt komisjoni aasta otsus 2009/341/EÜ, milles käsitletakse juhtumit C 9/2008 *Sachsen LB*.

<sup>(5)</sup> Pakkumismenetluse puudumine ei tähenda automaatselt, et ostjale antakse riigiabi.

<sup>(6)</sup> Harilikult antakse sellisel juhul abi müüdud tegevusala toetuseks.

<sup>(7)</sup> Liidetud kohtuasjad C-278/92, C-279/92 ja C-280/92, *Hytasa*, [1994] EKL, lk I-4103, punkt 22.

<sup>(8)</sup> Vt kohtuasi C-334/99 *Gröditzer Stahlwerke*, [2003] EKL, lk I-1139, punkt 134 jj, ning komisjoni 30. aprilli 2008. aasta otsus 2008/719/EÜ, milles käsitletakse juhtumit C 56/2008 (ex NN 77/2006), *Bank Burgenland* (ELT L 239, 6.9.2008, lk 32).

<sup>(1)</sup> Silmas peetakse suure hulga varade müümist praeguse madala turuhinnaga, mistõttu hinnad võivad veelgi alaneda.

<sup>(2)</sup> Komisjonil on tavaks heaks kiita kahe kuni kolme aasta pikkused ümberkorraldamiskavad.

on sätestatud pangandusteates (<sup>1</sup>). Elujõulise panga jaoks oleks kasulik omandada ka raskustes oleva panga kvaliteetsed varad ja kohustused. See oleks kulutõhus võimalus laiendada hoiuste portfelli ja sõlmida suhteid usaldusväärsete laenuvõtjatega. Lisaks sellele võib elujõulisust arvestatavalt suurendada iseseisva toimiva panga loomine olemasoleva panga kvaliteetsete varade ja kohustuste põhjal, eeldusel et kõnealune uus üksus ei moonuta ebakohasel viisil konkurentsi.

### 3. ABISAAJA OMAPANUS (KULUDE JAGAMINE)

22) Konkurentsimoontuste ja moraalse ohu piiramiseks peaks abi antama ainult vajalikus minimaalses ulatuses ja abisaaja peaks kandma osa ümberkorralduskuludest asjakohase omapanuse vormis. Äriühing ja selle kapitali omanikud peaksid ümberkorralduskulud katma võimalikult suures ulatuses oma ressurssidest. See on vajalik tagamaks, et päästetud pangad vastutaksid piisaval määral oma tegevuse tagajärgede eest ning et motiveerida neid oma tegevuspõhimõtteid tulevikus parandama.

#### Ümberkorralduskulude piiramine

23) Ümberkorraldusabi tuleks piirata selliste kulude katmisega, mis on vajalikud elujõulisuse taastamiseks. See tähendab, et ettevõtjale ei tohi anda riigi vahenditest toetust, mida ta võib kasutada sellise turgu moonutava tegevuse rahastamiseks, mis ei ole ümberkorraldusprotsessiga seotud. Näiteks ei tohi juhul, kui see ei ole oluline ettevõtjajelujõulisuse taastamiseks, rahastada riigiabist teiste ettevõtjate osakute omandamist või uute investeeringute tegemist (<sup>2</sup>).

#### Abisumma piiramine ja märkimisväärne omapanus

24) Selleks et piirata abi ulatust vajaliku miinimumiga, peaksid pangad kasutama ümberkorraldamise rahastamiseks kõigepealt oma vahendeid. See võib hõlmata näiteks varade müüki. Riigi toetust tuleks anda tingimustel, mis kajastavad kulude asjakohast jaotust (<sup>3</sup>). See tähendab, et ümberkorral-

duskulusid ei kanna ainult riik, vaid ka panka investeerinud osalejad, ning et kahjum kaetakse olemasolevast kapitalist ja et riigi sekkumise eest makstakse sobiva suurusega tasu (<sup>4</sup>). Komisjon leiab, et kulude jagamise määrade eelnev fikseerimine ei ole praeguse süsteemse kriisi seisukohast siiski asjakohane, kuna see ei soodusta peamisi eesmärgi, milleks on juurdepääs erakapitalile ja tagasipöördumine tavapäraste turutingimuste juurde.

25) Kui äriühingu päästmise etapis on finantsstabiilsuse säilitamise eesmärgil erandkorras loobunud kulude eelneva asjakohase jagamise nõudest, tuleb see hüvitada ümberkorraldamise hilisemas etapis tehtava täiendava panusega, näiteks tagastusklausli ja/või konkurentsimoontusi piiravaid lisameetmeid hõlmava ulatuslikuma ümberkorraldamise vormis (<sup>5</sup>).

26) Pangad peaksid olema suutelised maksma oma tegevusest saadud tulust kapitali eest hüvitist, muu hulgas dividendide ja tagastamata allutatud laenude eest tasutavate kupongimaksete kaudu. Pangad ei tohiks siiski kasutada riigiabi hüvitise maksmiseks omavahendite (omakapital ja allutatud laenud) eest, kui tegevusest ei saada piisavat kasumit. Kahjumi kompenseerimine abisaavate pankade äranägemise järgi (näiteks reservide kasutuselevõtmise või omakapitali vähendamise kaudu), eesmärgiga tagada dividendide maksmine ja tagastamata allutatud laenude eest tasutavate kupongimaksete tegemine ei sobi seetõttu ümberkorraldamise kontekstis põhimõtteliselt kokku kulude jagamise eesmärgiga (<sup>6</sup>). Seda võib olla vaja tasakaalustada, tagades panga refinantseerimissuutlikkuse ja stiimulid abi kasutamise lõpetamiseks (<sup>7</sup>). Abisaava panga refinantseerimise toetamise huvides võib komisjon soosida kupongimaksete

(<sup>1</sup>) Vt pangandusteate punktid 43–50. Nõuetekohase turult väljumise võimaldamiseks võidakse likvideerimisabi pidada ühisturuga kokkusobivaks, kui seda on näiteks tarvis mõne hoiuseid ja kohustusi haldava ajutise panga (ingl *bridge bank*) või struktuuri ajutiseks rekapitalizeerimiseks või teatavat liiki võlausaldajate nõuete rahuldamiseks, kui see on õigustatud finantsstabiilsuse säilitamise seisukohast. Kõnealuse abi andmise ja selle ühisturuga kokkusobivaks pidamise tingimuste näited leiab komisjoni 1. oktoobri 2008. aasta otsusest, milles käsitletakse juhtumit NN 41/2008, *Ühendkuningriigi päästmisabi Bradford & Bingleyle* (ELT C 290, 13.11.2008, lk 2), ning komisjoni 5. novembri 2008. aasta otsusest, milles käsitletakse juhtumit NN 39/2008, *Taani likvideerimisabi Roskilde pangale* (ELT C 12, 17.1.2009, lk 3).

(<sup>2</sup>) Vt kohtuasi T-17/03 Schmitz–Gotha, [2006] EKL, lk II-1139.

(<sup>3</sup>) Sellele on viidatud juba varasemates komisjoni teatistes, eelkõige langenud väärtusega varade teatistes, vt punktid 21 jj.

(<sup>4</sup>) Komisjon on pangandusteates, rekapitalizeerimisteates ja langenud väärtusega varade teatistes andnud üksikasjalikke juhiseid riigi garantiide, rekapitalizeerimise ja langenud väärtusega varadest vabastamise eest nõutava tasu suuruse määramise kohta. Tasu maksmine nõrgendab rahanduslikust vaatenurgast panga aktsionäride positsiooni.

(<sup>5</sup>) Langenud väärtusega varade teatise punktid 24 ja 25. Vt ka käesoleva teatise 4. jagu.

(<sup>6</sup>) Vt komisjoni 18. detsembri 2008. aasta otsus, milles käsitletakse juhtumit N 615/2008 *Bayern LB* (ELT C 80, 3.4.2009, lk 4). Pangal ei takistata siiski kupongimaksete tegemist juhul, kui tal on selleks siduv juriidiline kohustus.

(<sup>7</sup>) Vt langenud väärtusega varade teatise punkt 31. Üksikasjalik lähene-misviis dividendide maksmise piirangute kohta on esitatud rekapitalizeerimisteatise punktides 33, 34 ja 45, millest nähtub, et ehkki dividendide maksmise või kupongimaksete tegemise ajutine keelustamine võib aidata pangal kapitali säilitada ja kapitaliressursse täiendada ning seega panga maksevõimet suurendada, võib see samal ajal takistada panga juurdepääsu eraõiguslikele rahastamisallikatele või siis suurendada tulevase uue rahastamise kulusid.

tegemist hiljuti väljastatud hübriidkapitaliinstrumentide eest, mida eelistatakse tagastamata allutatud laenudele. Igal juhul ei ole pankadel üldiselt lubatud osta ümberkorralduseta piiratud elujõulisuse tagamiseks vajaliku miinimumiga.

- 27) Täiendava abi andmine ümberkorraldamisperioodil peaks olema võimalik juhul, kui see on põhjendatud finantsstabiilsuse taastamise seisukohast. Täiendav abi peaks olema piiratud elujõulisuse tagamiseks vajaliku miinimumiga.

#### 4. KONKURENTSIMOONUTUSTE PIIRAMINE JA PANGANDUSSEKTORI KONKURENTSIVÕIME TAGAMINE

##### *Konkurentsimoontuste liigid*

- 28) Ehkki süsteemse kriisi ajal on võimalik toetada finantsstabiilsust riigiabi ja sellel on kaugeleulatuvad positiivsed tagajärjed, võib riigiabi põhjustada ka mitmesuguseid konkurentsimoontusi. Kui pangad võistlevad omavahel toodete ja teenuste tasandil, kaotavad oma turuosa lõpuks need pangad, kes koguvad üleliigseid riske ja/või toetuvad ebakindlatele ärimudelitele. Sellised pangad võivad olla sunnitud turult lahkuma, samas kui turule sisenevad või oma turuosa suurendavad tõhusamalt tegutsevad konkurendid. Riigiabiga soodustatakse abisaajate turuvõimu kunstliku toetamise kaudu selliste konkurentsimoontuste jätkumist, mis on tekkinud üleliigsete riskide võtmise ja ebakindlate ärimudelite rakendamise tõttu. Sellega võidakse moraalselt ohustada abisaajaid ning nõrgendada abi mitteaastavate pankade motivatsiooni konkureerida, investeerida ja innovatsiooniga tegeleda. Lisaks võidakse riigiabi andmisega õhustada ühtset turgu, kuna selle andmisel pannakse osa struktuurilistest kohandustest ja nendega seotud sotsiaalsest ja majanduslikest probleemidest tulenevast koormusest ebaõiglaselt teiste liikmesriikide õlule ning samal ajal luuakse turuletuleku tõkkeid ja vähendatakse motivatsiooni arendada piiriüleste tegevust.

- 29) Finantssektorile antava abi põhieesmärk süsteemse kriisi ajal on finantsstabiilsuse taastamine, aga süsteemi stabiilsuse lühiajalise säilitamise käigus ei tohi pikaajaliselt kahjustada võrdseid tingimusi ja turgude konkurentsivõimet. Riigiabi andmisel konkurentsimoontusi piiravate meetmete võtmine on oluline muu hulgas järgmistel põhjustel. Esiteks on kriis mõjutanud panku ühenduse ulatuses erinevalt ning raskustes olevate pankade päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antav riigiabi võib kahjustada selliseid panku, mis on põhimõtteliselt oma elujõulisuse säilitanud, mõjutades negatiivselt ka finantsstabiilsust. Finants-, majandus- ja eelarve-kriisi tingimustes tõusevad eriti teravalt esile liikmesriikide vahelised erinevused riiklikuks sekkumiseks ettenähtud vahendite kättesaadavuses ning see võib kahjustada võrdseid tingimusi ühtsel turul. Teiseks võib riiklik sekkumine praeguses majanduskriisis oma põhiolenumise tõttu koondada tähelepanu riiklikele turgudele ja vähendada huvi piiriülese

tegevuse vastu, põhjustades seega ühtse turu killustumise. Abisaajate turupositsiooni hindamisel tuleb silmas pidada Euroopa majanduse ja tarbijate huve ning jälgida seda, et oleks tagatud tõhus konkurents ning et välditaks liigse turuvõimu ja turuletuleku tõkete teket ja piiriülese tegevuse vastase huvi kadumist. Kolmandaks suurendavad finantsstabiilsuse taastamiseks vajaliku riikliku sekkumise praegune ulatus ja tavapärastest kulude jagamisest tehtavad võimalikud erandid tõenäoliselt veelgi moraalset ohtu. Seetõttu tuleb edaspidi hoiduda valede stiimulite andmisest ja üleliia riskantsele tegevusele ajendamisest ning luua eeldused kiireks tagasipöördumiseks riigi toetuseta toimuvate tavapäraste turutingimuste juurde.

##### *Konkurentsimoontusi piiravate tõhusate ja proportsionaalsete meetmete kohaldamine*

- 30) Konkurentsimoontusi piiravaid meetmeid tuleks kohandada vastavalt konkreetsetele moontustele sellistel turgudel, kus abi saanud pangad tegutsevad pärast seda, kui nende elujõulisus on ümberkorraldamise tulemusena taastunud, ning meetmete rakendamisel tuleks kinni pidada ühisest poliitikast ja ühistest põhimõtetest. Komisjon lähtub selliste meetmete vajaduse hindamisel asjaomaste pankade tegevuse eeldatavast mahust, ulatusest ja liigist pärast 2. jaos ettenähtud usaldusväärse ümberkorraldamiskava rakendamist. Sõltuvalt konkurentsimoontuse liigist võidakse selle piiramiseks rakendada kohustuste ja/või varadega seotud meetmeid<sup>(1)</sup>. Meetmete iseloom ja laad sõltub kahest kriteeriumist: esiteks abisumma suuruselt ja selle andmise tingimustest ning teiseks selle turu või nende turgude iseloomust, kus abi saanud pank tegutseb.

- 31) Esimese kriteeriumi puhul erinevad konkurentsimoontusi piiravad meetmed märkimisväärselt vastavalt abisumma suuruselt ning kulude jagamise ja hinnakujunduse tasemele. Riigiabi summa suurus hinnatakse siin absoluutväärtusega (saadud kapitali suurus, abi osakaal tagatistes ja langenud väärtusega varadest vabastamises), ent samuti hinnatakse selle suhet panga riskiga kaalutud varadesse. Komisjon võtab arvesse abisaajale antud abi, sealhulgas mis tahes päästmisabi kogusummat. Samamoodi arvestab komisjon ka abisaaja omapanuse suurus ja kulude jagamist ümberkorraldusperioodil. Üldiselt on moraalsest ohust tulenevaid negatiivseid tagajärgi kulude jagamise ja omapanuse kõrgema taseme puhul vähem. Seetõttu on sellisel juhul täiendavate meetmete võtmise vajadus väiksem<sup>(2)</sup>.

<sup>(1)</sup> Vt punkt 21.

<sup>(2)</sup> Kui komisjon on vastavalt pangandusteatisele, rekaptaliseerimisteatisele või langenud väärtusega varade teatisele kiitnud erandkorras heaks abi, mis ei vasta kõnealuste teatiste nõuetele, tuleb täiendavate konkurentsimoontuste tõttu võtta täiendavaid struktuurimeetmeid või tegevust reguleerivaid kaitsemeetmeid; vt langenud väärtusega varade teatise punkt 58.



32) Teise kriteeriumi puhul analüüsib komisjon abi tõenäolist mõju sellistele turgudele, kus abi saanud pank pärast ümberkorraldamist tegutseb. Kõigepealt uuritakse panga osakaalu ja suhtelist tähtsust kõnealusel turul või kõnealusel turgudel pärast panga elujõulisuse taastamist. Juhul kui panga turupositsioon pärast ümberkorraldamist on piiratud, ei ole tõenäoliselt tarvis kehtestada kuigi palju täiendavaid kitsendusi üksuste loovutamise või tegevust reguleerivate kohustuste vormis. Tõhusa konkurentsi säilitamiseks kavandatakse meetmeid vastavalt konkreetse turu iseloomule<sup>(1)</sup>. Mõnes valdkonnas võivad üksuste loovutamisel olla ebasoodsad tagajärjed ja see ei pruugi olla soovitud tulemuste saavutamiseks vajalik. Sellisel juhul võidakse loovutamisele eelistada sisemise kasvu piiramist. Mõnes teises valdkonnas, eelkõige juhul, kui riiklikel turgudel on kehtestatud tugevad turuletuleku tõkked, võib üksuste loovutamine olla vajalik selleks, et võimaldada konkurentidel turule siseneda või seal oma tegevust laiendada. Konkurentsimoounutusi piiravate meetmetega ei tohiks piirata panga välja-vaateid elujõulisuse taastamiseks.

33) Komisjon pöörab tähelepanu ka ohule, et ümberkorraldamismeetmed õhnestavad siseturgu, ning hindab positiivselt meetmeid, millega aidatakse kaasa riiklike turgude püsimisele avatuna ja konkureerivana. Abi antakse üldiselt finantsstabiilsuse alalhoidmiseks ja selleks, et jätkuks laenude andmine abi andva liikmesriigi reaalmajandusele. Kui abi andmisel seatakse ühtlasi tingimuseks, et abi saav pank peab andma teataval tasemel laenu ka muudes liikmesriikides peale abi andva liikmesriigi, võib seda käsitada abi olulise positiivse lisamõjuna. Eelkõige kehtib see juhul, kui usaldusväärne võrdlus vastupidise stsenaariumiga (olukord, kus laenuandmise tasemeid ei ole kehtestatud) näitab, et kehtestatud laenuandmise tasemed on märkimisväärsed, kui kõnealuste tasemetega saavutamist jälgitakse asjakohaselt (näiteks kui seda teevad üheskoos abi andva liikmesriigi ja muu liikmesriigi järelevalveasutused), kui riigis, kus pangal tuleb saavutada konkreetsed laenuandmise tasemed, domineerivad välismaal asuva peakorteriga pangad ning kui laenuandmise kohustusi kooskõlastatakse ühenduse tasandil (näiteks likviidsusabi andmist käsitlevate läbivõtte raames).

#### *Sobiva hinna määramine riigibile*

34) Sobiva suurusega tasu maksmine mis tahes riikliku sekumise eest on üks asjakohasemaid konkurentsimoounutuste piiramise viise, kuna sellega piiratakse abisumma suurust. Juhul kui finantsstabiilsuse säilitamise vajaduse tõttu on abi

esialgne hind turuhinnast märkimisväärselt madalam, tuleb tagada, et rahalise toetuse andmise tingimused vaadatakse ümberkorraldamiskavas läbi,<sup>(2)</sup> eesmärgiga vähendada toetuse konkurentsi moonutavat mõju.

#### *Struktuurimeetmed – üksuste loovutamine ja äritegevuse piiramine*

35) Käesolevas jaos sätestatud kriteeriumide kohaselt tehtud hinnangu alusel võidakse riigiabi saavatel pankadel nõuda tütaretevõtete või filiaalide, kliendiportfellide või äriüksuste loovutamist või muude samalaadsete meetmete võtmist,<sup>(3)</sup> ning seda ka abisaaja kodumaisel jaemüügiturul. Selleks et kõnealused meetmed aitaksid suurendada konkurentsi ja tõhustada siseturu toimimist, tuleks nendega soodustada konkurentide turuletulekut ja piiriülest tegevust<sup>(4)</sup>. Komisjon hindab elujõulisuse taastamise nõuet silmas pidades positiivselt selliseid struktuurimeetmeid, mille võtmisel ei diskrimineerita eri liikmesriikides asuvaid äriühinguid ning millega aidatakse seeläbi kaasa finantsteevuste valdkonna siseturu säilitamisele.

36) Juhul kui otseste laienemispäärangutega nõrgendatakse turul toimivat konkurentsi või juhul kui on tarvis piirata moraalset ohtu, võidakse turule suunatud meetmete, näiteks konkreetsete kapitalinõuete kaudu piirata panga laienemist teatavates tegevusvaldkondades või geograafilistes piirkondades. Samal ajal pöörab komisjon eriti suurt tähelepanu vajadusele vältida äritegevuse tagasitõmbumist koduriigi piiresse ja ühtse turu killustumist.

37) Juhul kui tütaretevõtjate, konkreetsete tegevusvaldkondade või varade ostja leidmisel on objektiivseid raskusi, pikendab komisjon asjaomaste meetmete rakendamise tähtaega tingimuse, et talle esitatakse äritegevuse vähendamise (sealhulgas tegevusvaldkondade eraldamise) siduv ajakava. Meetmete rakendamise tähtaeg ei tohiks ületada viit aastat.

38) Hinnates konkurentsimoounutuste piiramiseks vajalike struktuurimeetmete ulatust konkreetsel juhtumi puhul ning pidades silmas võrdse kohtlemise põhimõtet, võtab komisjon arvesse meetmeid, mis on ette nähtud samal ajal ja samade turgude või turusegmentidega seotud juhtumite puhul.

<sup>(2)</sup> Näiteks soodustades riigiabi kiiret tagastamist.

<sup>(3)</sup> Vt nt komisjoni 21. oktoobri 2008. aasta otsus, milles käsitletakse juhtumit C 10/2008 IKB (seni avaldamata), ning komisjoni 7. mai 2009. aasta otsus, milles käsitletakse juhtumit N 244/2009 Ettevõtjale Commerzbank tehtud kapitalisüst (ELT C 147, 27.6.2009, lk 4).

<sup>(4)</sup> Tuleb märkida, et varade mahakandmise tulemusel tekkinud bilansisumma vähenemine, mida osaliselt kompenseeritakse riigibiga, ei nõrgenda panga tegelikku turupositsiooni ning seda ei saa võtta struktuurimeetmete vajaduse hindamisel arvesse.

<sup>(1)</sup> Eelkõige võetakse arvesse koondumiste taset, suutlikkuspiiranguid, kasumlikkuse taset ning turuletuleku ja turuosa laiendamise tõkkeid.

*Sellise olukorra vältimine, kus riigiabi kasutatakse konkurentsivastase tegevuse rahastamiseks*

- 39) Riigiabi ei tohi kasutada selleks, et kahjustada konkurenti, kes ei saa samasugust riiklikku toetust <sup>(1)</sup>.
- 40) Kui punktist 41 ei tulene teisiti, ei tohiks pangad kasutada riigiabi konkureerivate äriühingute omandamiseks <sup>(2)</sup>. Seda tingimust tuleks kohaldada vähemalt kolm aastat ja selle kohaldamist võib sõltuvalt abi ulatusest, mahust ja kestusest jätkata ümberkorraldusperioodi lõpuni.
- 41) Komisjon võib äriühingute omandamist lubada erandjuhtudel, kui sellest teatatakse ette ning kui see moodustab osa finantsstabiilsuse taastamiseks vajalikust konsolideerimisprotsessist või kui see on vajalik töhuse konkurentsi tagamiseks. Omandamisprotsessi puhul tuleks järgida põhimõtteid, et kõikidele võimalikele ostjatele antakse võrdsed võimalused, ja protsessi tulemusena peaksid asjaomastel turgudel olema tagatud töhuse konkurentsi tingimused.
- 42) Juhul kui üksuste loovutamine ja/või äriühingute omandamise keeld ei ole asjakohane, võib komisjon nõustuda sellega, et liikmesriik kehtestab tagastusmehhanismi, näiteks abisaajatelt nõutava tasu vormis. See võimaldaks saada elujõulisuse taastanud pangalt tagasi osa abist.
- 43) Juhul kui riigi toetust saavatelt pankadelt nõutakse teatavate nõuete täitmist seoses laenude andmisega reaalmajandusele, peavad kõnealused pangad andma laenu kaubanduslikel tingimustel <sup>(3)</sup>.
- 44) Riigiabi ei tohi kasutada selliste tingimuste (näiteks intressimäärad või tagatised) pakkumiseks, mida ei suuda pakkuda riigiabi mittesaavad konkurendid. Juhul kui abisaaja hinnakäitumise piiramine ei ole asjakohane, kuna see võib näiteks vähendada töhusat konkurentsi, peaksid

<sup>(1)</sup> Vt nt komisjoni 19. novembri 2008. aasta otsus, milles käsitletakse juhtumeid NN 49/2008, NN 50/2008 ja NN 45/2008 *Garantiid Dexia pangale* (seni avaldamata), punkt 73, komisjoni 19. novembri 2008. aasta otsus, milles käsitletakse juhtumit N 574/2008 *Garantiid ettevõtjale Fortis Bank* (ELT C 38, 17.2.2009, lk 2), punkt 58, ning komisjoni 3. detsembri 2008. aasta otsus, milles käsitletakse juhtumeid NN 42/2008, NN 46/2008 ja NN 53/A/2008 *Ümberkorraldusabi ettevõtjatele Fortis Bank ja Fortis Bank Luxembourg* (ELT C 80, 3.4.2009, lk 7), punkt 94. Näiteks võib pangal teatavates tingimustes keelata pakkuda väikehoiustajatele turul kõige kõrgemaid intressimäärasid.

<sup>(2)</sup> Tuleb meele pidada, et ümberkorralduskulud peavad olema piiratud elujõulisuse taastamiseks vajaliku miinimumiga. Vt punkt 23.

<sup>(3)</sup> Mittekaubanduslikel tingimustel antud laen võib kujutada endast riigiabi ja komisjon võib sellise abi eelneva teatamise korral heaks kiita, kui ta tunnustab abi ühisturuga kokkusobivaks, näiteks vastavalt komisjoni teatisele „Ühenduse riigiabi meetmete ajutine raamistik praeguses finants- ja majanduskriisis rahastamisele juurdepääsu toetamiseks” (ELT C 83, 7.4.2009, lk 1).

liikmesriigid pakkuma töhuse konkurentsi tagamiseks sobivamaid meetmeid, näiteks turuletulekut soodustavaid meetmeid. Pangad ei tohi riigi toetust kasutada ka konkurentsieliseks oma finantstoodete turustamisel <sup>(4)</sup>. Piiranguid tuleks sõltuvalt abi ulatusest, mahust ja kestusest kohaldada ajavahemikul, mis võib kesta kolmest aastast kuni kogu ümberkorraldusperioodini. Piirangutega ajendataks abisajaid abi ka võimalikult kiiresti riigile tagasi maksma.

- 45) Komisjon uurib ka turgude avatust ja sektori suutlikkust tulla toime pankade makseraskustega. Oma üldhinnangus võib komisjon arvesse võtta abisaaja võetavaid võimalikke kohustusi või liikmesriigi võetavaid kohustusi selliste meetmete <sup>(5)</sup> rakendamiseks, millega edendatakse turgude usaldusväärsust ja konkurentsivõimet (näiteks turuletulekut ja turult väljumist soodustavad meetmed). Selliseid meetmeid võiks asjakohastel juhtudel rakendada lisaks muudele struktuurimeetmetele või tegevust reguleerivatele meetmetele, mida abisaaja on kohustatud tavaliselt võtma. Komisjon võib hinnata positiivselt liikmesriigi kohustust võtta kasutusele mehhanismid pankade raskustega tegelemiseks varases staadiumis, kuna sellega soodustatakse turgude usaldusväärsust ja konkurentsivõimet.

## 5. JÄRELEVALVE JA MENETLUSKÜSIMUSED

- 46) Komisjon soovib veenduda, et ümberkorraldamiskava rakendatakse nõuetekohaselt ja nõuab üksikasjalike aruanete korrapäraselt esitamist. Esimene aruanne tuleb komisjonile harilikult esitada hiljemalt kuus kuud pärast ümberkorraldamiskava heakskiitmist.
- 47) Pärast ümberkorraldamiskava kohta teate saamist peab komisjon hindama, kas selle abil on võimalik taastada pikaajalist elujõulisust ja piirata asjakohaselt konkurentsimoonutusi. Juhul kui komisjonil on tõsiseid kahtlusi selles, kas ümberkorraldamiskavas järgitakse vajalikke nõudeid, algatab ta ametliku uurimismenetluse ja annab kolmandatele isikutele võimaluse esitada kava kohta märkusi. Sellega on tagatud ühtne ja läbipaistev lähenemisviis ning samas võetakse arvesse riigiabi menetluste puhul ette nähtud konfidentsiaalsusnõudeid <sup>(6)</sup>.
- <sup>(4)</sup> Komisjoni 12. novembri 2008. aasta otsus, milles käsitletakse juhtumit N 528/2008 *ING* (ELT C 328, 23.12.2008, lk 10), punkt 35.
- <sup>(5)</sup> Vt nt komisjoni otsus 2005/418/EÜ, 7. juuli 2004, mis käsitleb abimeetmeid, mida Prantsusmaa rakendas Alstom'i suhtes (ELT L 150, 10.6.2005, lk 24), punkt 204.
- <sup>(6)</sup> Komisjoni teatis K(2003) 4582, 1. detsember 2003, ametisaladusest riigiabi otsustes ELT C 297, 9.12.2003, lk 6.

48) Komisjon ei pea ametlikku menetlust algatama, kui ümberkorraldamiskava vastab kõigile nõuetele ja selles esitatud meetmeid ei tekita komisjonis kahtlusi ühisturuga kokkusobivuse suhtes nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määruse (EÜ) nr 659/1999 (millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks) <sup>(1)</sup> artikli 4 lõike 4 tähenduses. Eelkõige kehtib see juhul, kui liikmesriik on teatanud komisjonile abist ja esitanud asjaomase ümberkorraldamiskava, mis vastab kõigile käesolevas teatises kirjeldatud tingimustele, eesmärgiga saada õiguskindlus vajalike järelmeetmete suhtes. Sellistel juhtudel võib komisjon võtta vastu lõpliku otsuse, milles ta sätestab, et nii päästmisabi kui ka ümberkorraldusabi sobivad ühisturuga kokku vastavalt asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punktile b.

#### 6. TEATISE AJUTINE KOHALDAMINE

49) Käesoleva teatise avaldamist õigustab praegune erakorraline finantssektori kriis ja seda tuleks kohaldada piiratud aja

jooksul. Komisjon kohaldab käesolevat teatist selliste ümberkorraldusabi juhtumite hindamiseks, millest on talle teatatud 31. detsembrini 2010. aastal. Teatamata abi suhtes kohaldatakse komisjoni teatist kohaldatavate eeskirjade kindlaksmääramise kohta õigusvastase riigiabi hindamiseks <sup>(2)</sup>. Komisjon kohaldab seega käesolevat teatist 31. detsembrini 2010 antud teatamata abi ühisturuga kokkusobivuse hindamisel.

50) Pidades silmas asjaolu, et käesolev teatis põhineb asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punktil b, võib komisjon selle sisu ja kehtivust kohandada vastavalt turutingimuste muutumisele, juhtumite käsitlemisel saadud kogemustele ja finantsstabiilsuse säilitamise eesmärgile.

<sup>(1)</sup> EÜT L 83, 27.3.1999, lk 1.

<sup>(2)</sup> ELT C 119, 22.5.2002, lk 22.

LISA

**Ümberkorraldamiskava näidis****Ümberkorraldamiskava soovituslik sisukord <sup>(1)</sup>**

1. Finantsasutust käsitlev teave (selle struktuuri kirjeldus jne)  
  
(NB! Varem esitatud teavet võib esitada uuesti, ent see tuleb igal juhul lisada käesolevasse ümberkorraldamiskavasse ning seda tuleb vajaduse korral ajakohastada)
2. Turu ja turuosade kirjeldus
  - 2.1. Peamiste asjaomaste tooteturgude kirjeldus (eristada tuleb vähemalt jaemüügi-, hulgimüügi- ja kapitaliturge)
  - 2.2. Turuosade arvestus (vastavalt asjaomaste turgude geograafilisele ulatusele, näiteks nii riigi kui ka Euroopa tasandil)
3. Raskustesse sattumise põhjuste analüüs (äriühingusisesed tegurid)
4. Riikliku sekkumise kirjeldus ja riigiabile antav hinnang
  - 4.1. Teave selle kohta, kas finantsasutus või selle tütarettevõtjad on juba varem saanud päästmis- või ümberkorraldusabi  
  
(NB! Iga abi vajalikkus peab olema ümberkorraldamiskavas põhjendatud, nagu on osutatud allpool)
  - 4.3. Riigi toetuse hindamine riigiabi eeskirjade alusel ja abisumma kvantifitseerimine
5. Elujõulisuse taastamine
  - 5.1. Eri turueelduste kirjeldus
    - 5.1.1. Esialgne olukord peamistel tooteturgudel
    - 5.1.2. Prognoositavad suundumused peamistel tooteturgudel
  - 5.2. Abimeedet mittehõlmava stsenaariumi tutvustus
    - 5.2.1. Esialgse äriplaani nõutav kohandamine
    - 5.2.2. Varasem, praegune ja tulevane kapitali suhtarv (1. taseme kapital, 2. taseme kapital)
  - 5.3. Finantsasutuse kavandatav tulevikustrateegia ja kuidas see taastab asutuse elujõulisuse
    - 5.3.1. Lähtepositsioon ja üldine olukord
    - 5.3.2. Finantsasutuse eri tegevusvaldkondade olukord
    - 5.3.3. Kohandused õiguskeskkonna muutustele (riskihalduse tõhustamine, kapitalipuhvrite tugevdamine jne)
    - 5.3.4. Kinnitus langenud väärtusega varade täieliku avalikustamise kohta
    - 5.3.5. Muutused omandistruktuuris, kui see on asjakohane

<sup>(1)</sup> Elujõulisuse hindamiseks vajalik teave võib hõlmata panga siseandmeid ja -aruandeid, aga ka aruandeid, mille on koostanud liikmesriigi ametiasutused, sealhulgas reguleerivad asutused, või mis on koostatud nende jaoks.

- 5.4. Elujõulisuse taastamiseks kavandatud mitmesuguste meetmete ülevaade ja kirjeldus, meetmete kulud ja nende mõju kasumiaruandele ja/või bilansile
  - 5.4.1. Meetmed kontserni tasandil
  - 5.4.2. Meetmed eri tegevusvaldkondade tasandil
  - 5.4.3. Iga meetme mõju kasumiaruandele ja/või bilansile
- 5.5. Eri meetmete konkurentsimoonutusi piirav mõju (vrd punkt 7), pidades silmas nende kulu ja nende mõju kasumiaruandele ja/või bilansile
  - 5.5.1. Meetmed kontserni tasandil
  - 5.5.2. Meetmed eri tegevusvaldkondade tasandil
  - 5.5.3. Iga meetme mõju kasumiaruandele ja/või bilansile
- 5.6. Võrdlus alternatiivsete võimalustega ning piirkonna, riigi ja ühenduse tasandil avalduva majandusliku ja sotsiaalse mõju lühike võrdlev hinnang (nõutav eelkõige juhul, kui pank ei ole ilma abi saamata võimeline täitma usaldatavusnormatiive)
  - 5.6.1. Alternatiivsed võimalused: tegevuse nõuetekohane lõpetamine, väiksemateks osadeks jagamine ja nende müümine eri ostjatele või ülevõtmine muu panga poolt, ning nende võimaluste mõju
  - 5.6.2. Üldine majanduslik mõju
- 5.7. Eri meetmete rakendamise ajakava ja ümberkorraldamiskava tervikliku rakendamise lõpptähtaeg (palume märkida, millised andmed on konfidentsiaalsed)
- 5.8. Riigiabi tagasimaksmise kava kirjeldus
  - 5.8.1. Turult väljumise kava aluseks olevad eeldused
  - 5.8.2. Turult väljumiseks pakutavate riigi stiimulite kirjeldus
  - 5.8.3. Turult väljumise või abi tagasimaksmise kava kuni täieliku väljumise/tagasimaksmiseni
- 5.9. Möödunud kolme ja eeloleva viie aasta kasumi- ja bilansiaruanded, sealhulgas olulisemad finantsnäitajad ja parimal/halvimal stsenaariumil põhinev tundlikkusanalüüs
  - 5.9.1. Alusstsenaarium
    - 5.9.1.1. Kontserni kasumiaruanne/bilansiaruanne
    - 5.9.1.2. Kontserni olulisemad finantsnäitajad (riskiga korrigeeritud tulusus (RAROC) kui pangasiseste kriteeriumide võrdlus, kulude ja tulude suhe (CIR), omakapitali tasuvus (ROE) jne)
    - 5.9.1.3. Üksuste kasumiaruanded/bilansiaruanded
    - 5.9.1.4. Üksuste olulisemad finantsnäitajad (riskiga korrigeeritud tulusus (RAROC) kui pangasiseste kriteeriumide võrdlus, kulude ja tulude suhe (CIR), omakapitali tasuvus (ROE) jne)
  - 5.9.2. Parim stsenaarium
    - 5.9.2.1. Stsenaariumi aluseks olevad eeldused
    - 5.9.2.2. Kontserni kasumiaruanne/bilansiaruanne
    - 5.9.2.3. Kontserni olulisemad finantsnäitajad (riskiga korrigeeritud tulusus (RAROC) kui pangasiseste kriteeriumide võrdlus, kulude ja tulude suhe (CIR), omakapitali tasuvus (ROE) jne)

- 5.9.3. Halvim stsenaarium. Kui on tehtud stressitest ja/või kui riiklikud järelevalveasutused on selle kinnitanud, tuleb esitada testimisel kasutatud meetodite, parameetrite ja tulemuste kirjeldus (<sup>1</sup>)
  - 5.9.3.1. Stsenaariumi aluseks olevad eeldused
  - 5.9.3.2. Kontserni kasumiaruanne/bilansiaruanne
  - 5.9.3.3. Kontserni olulisemad finantsnäitajad (riskiga korrigeeritud tulusus (RAROC) kui pangasiseste kriteeriumide võrdlusalus, kulude ja tulude suhe (CIR), omakapitali tasuvus (ROE) jne)
  - 6. Kulude jagamine – finantsasutuse omapanus ja muude osanike panus ümberkorraldamisse (osaluse arvestuslik ja majanduslik väärtus)
  - 6.1. Ümberkorralduskulude piiramine elujõulisuse taastamiseks vajaliku summaga
  - 6.2. Abisumma piiramine (sealhulgas teave võimalike sätete kohta, millega piiratakse dividendide maksmist ja intressimaksete tegemist allutatud laenude eest)
  - 6.3. Märkimisväärse suurusega omapanus (sealhulgas teave osanike või allutatud võlausaldajate panuse suuruse kohta)
  - 7. Konkurentsimeetmete piiramise meetmed
  - 7.1. Meetmete ulatuse põhjendamine, pidades silmas riigiabi suurust ja mõju
  - 7.2. Struktuurimeetmed, sealhulgas kavandatud ajakava ja tähtsajad varade või tütarettevõtjate/filiaalide loovutamiseks või muude meetmete võtmiseks
  - 7.3. Tegevust reguleerivad kohustused, sealhulgas keeld kasutada riigiabi konkurentsieelisena toodete massturustamisel
  - 8. Järelevalve (võimaliku usaldusisiku nimetamine)
- 

(<sup>1</sup>) Stressitestimine peaks võimalikult suurel määral põhinema ühenduse tasandil kokkulepitud ühistel parameetritel (nt Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee väljatöötatud meetod), mida on vajaduse korral kohandatud konkreetse riigi ja panga tingimustele. Vajaduse korral võidakse arvesse võtta ka vastupidiseid stressitestide või muid samaväärseid analüüse.



## IV

(Teave)

## TEAVE EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDELT JA ORGANITELT

## KOMISJON

Euro vahetuskurss (<sup>1</sup>)

18. august 2009

(2009/C 195/05)

1 euro =

| Valuuta |               |         | Kurs |                    |           |
|---------|---------------|---------|------|--------------------|-----------|
| USD     | USA dollar    | 1,4101  | AUD  | Austraalia dollar  | 1,7116    |
| JPY     | Jaapani jeen  | 134,12  | CAD  | Kanada dollar      | 1,5606    |
| DKK     | Taani kroon   | 7,4433  | HKD  | Hong Kongi dollar  | 10,9302   |
| GBP     | Inglise nael  | 0,85660 | NZD  | Uus-Meremaa dollar | 2,0985    |
| SEK     | Rootsi kroon  | 10,2375 | SGD  | Singapuri dollar   | 2,0450    |
| CHF     | Šveitsi frank | 1,5207  | KRW  | Korea won          | 1 762,49  |
| ISK     | Islandi kroon |         | ZAR  | Lõuna-Aafrika rand | 11,3450   |
| NOK     | Norra kroon   | 8,6735  | CNY  | Hiina jüaan        | 9,6365    |
| BGN     | Bulgaaria lev | 1,9558  | HRK  | Horvaatia kuna     | 7,3093    |
| CZK     | Tšehhi kroon  | 25,568  | IDR  | Indoneesia ruupia  | 14 133,00 |
| EEK     | Eesti kroon   | 15,6466 | MYR  | Malaisia ringit    | 4,9882    |
| HUF     | Ungari forint | 272,66  | PHP  | Filipiini peeso    | 68,047    |
| LTL     | Leedu litt    | 3,4528  | RUB  | Vene rubla         | 45,1050   |
| LVL     | Läti latt     | 0,7002  | THB  | Tai baht           | 48,021    |
| PLN     | Poola zlott   | 4,1645  | BRL  | Brasiilia reaal    | 2,6281    |
| RON     | Rumeenia leu  | 4,2188  | MXN  | Mehhiko peeso      | 18,2467   |
| TRY     | Türgi liir    | 2,1117  | INR  | India ruupia       | 68,8060   |

<sup>(1)</sup> Allikas: EKP avaldatud viitekurss.

## V

(Teated)

## KONKURENTSIPOLIITIKA RAKENDAMISEGA SEOTUD MENETLUSED

## KOMISJON

## Eelteatis koondumise kohta

(Juhtum COMP/M.5604 – Dong/Kom-Strom)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2009/C 195/06)

1. 12. augustil 2009 sai komisjon nõukogu määruse (EÜ) nr 139/2004 <sup>(1)</sup> artiklile 4 vastava teatise kavandatava koondumise kohta, mille raames ettevõtja Dong Naturgas A/S, mille üle ettevõtjal Dong Energy A/S (edaspidi „Dong”, Taani) on valitsev mõju, omandab täieliku kontrolli nimetatud nõukogu määruse artikli 3 lõike 1 punkti b tähenduses ettevõtja Kom-Strom AG (edaspidi „Kom-Strom”, Saksamaa) üle aktsiate ostu teel.

2. Asjaomaste ettevõtjate majandustegevus hõlmab järgmist:

- Dong: maagaasi ja nafta uuringud ja tootmine, elektrienergia tootmine ning energia müük ja turustamine Taanis ja Põhja-Euroopas,
- Kom-Strom: energiavarustus (hulgimüük ja kauplemine) Saksamaal.

3. Komisjon leiab pärast teatise esialgset läbivaatamist, et tehing, millest teatatakse, võib kuuluda määruse (EÜ) nr 139/2004 reguleerimisalasse, kuid lõplikku otsust selle kohta ei ole veel tehtud.

4. Komisjon kutsub huvitatud kolmandaid isikuid esitama komisjonile oma võimalikke märkusi kavandatava toimingu kohta.

Komisjon peab märkused kätte saama hiljemalt kümne päeva jooksul pärast käesoleva dokumendi avaldamist. Märkusi võib saata komisjonile faksi (+32 22964301 või 22967244) või postiga järgmisel aadressil (lisada viitenumber COMP/M.5604 – Dong/Kom-Strom):

European Commission  
Directorate-General for Competition  
Merger Registry  
J-70  
1049 Bruxelles/Brussel  
BELGIQUE/BELGIË

---

<sup>(1)</sup> ELT L 24, 29.1.2004, lk 1.

**Eelteatis koondumise kohta**  
**(Juhtum COMP/M.5421 – Panasonic/Sanyo)**  
**(EMPs kohaldatav tekst)**  
(2009/C 195/07)

1. 11. augustil 2009 sai komisjon nõukogu määruse (EÜ) nr 139/2004 <sup>(1)</sup> artiklile 4 vastava teatise kavandatava koondumise kohta, mille raames ettevõtja Panasonic Corporation (edaspidi „Panasonic”, Jaapan) omandab täieliku kontrolli nimetatud nõukogu määruse artikli 3 lõike 1 punkti b tähenduses ettevõtja Sanyo Electric Co., Ltd. (edaspidi „Sanyo”, Jaapan) üle avaliku pakkumise teel.

2. Asjaomaste ettevõtjate majandustegevus hõlmab järgmist:

- Panasonic: audiovisuaal- ja telekommunikatsioonitoodete, kodumasinade, elektrooniliste komponentide ja seadmete (sealhulgas patareide) ning tööstus- ja muu toodangu arendamine, tootmine ja müük,
- Sanyo: tarbekaupade, professionaalseks kasutamiseks mõeldud seadmete, elektrooniliste komponentide (sealhulgas patareide) ning tööstuslike logistika-/hooldusseadmete arendamine, tootmine ja müük.

3. Komisjon leiab pärast teatise esialgset läbivaatamist, et tehing, millest teatatakse, võib kuuluda määruse (EÜ) nr 139/2004 reguleerimisalasse, kuid lõplikku otsust selle kohta ei ole veel tehtud.

4. Komisjon kutsub huvitatud kolmandaid isikuid esitama komisjonile oma võimalikke märkusi kavandatava toimu kohta.

Komisjon peab märkused kätte saama hiljemalt kümne päeva jooksul pärast käesoleva dokumendi avaldamist. Märkusi võib saata komisjonile faksi (+32 22964301 või 22967244) või postiga järgmisel aadressil (lisada viitenumber COMP/M.5421 – Panasonic/Sanyo):

European Commission  
Directorate-General for Competition  
Merger Registry  
J-70  
1049 Bruxelles/Brussel  
BELGIQUE/BELGIË

---

<sup>(1)</sup> ELT L 24, 29.1.2004, lk 1.





## Tellimishinnad aastal 2009 (ilma käibemaksuta, sisaldavad tavalise saatmise kulusid)

|                                                                                                                        |                                         |                                         |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|-----------------------------------------|
| <i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria väljaanne ainult paberkandjal                                              | ELi 22 ametlikus keeles                 | 1 000 eurot aastas (*)                  |
| <i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria väljaanne ainult paberkandjal                                              | ELi 22 ametlikus keeles                 | 100 eurot kuus (*)                      |
| <i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria paberkandjal + CD-ROMil aastane väljaanne                                  | ELi 22 ametlikus keeles                 | 1 200 eurot aastas                      |
| <i>Euroopa Liidu Teataja</i> L-seeria väljaanne ainult paberkandjal                                                    | ELi 22 ametlikus keeles                 | 700 eurot aastas                        |
| <i>Euroopa Liidu Teataja</i> L-seeria väljaanne ainult paberkandjal                                                    | ELi 22 ametlikus keeles                 | 70 eurot kuus                           |
| <i>Euroopa Liidu Teataja</i> C-seeria väljaanne ainult paberkandjal                                                    | ELi 22 ametlikus keeles                 | 400 eurot aastas                        |
| <i>Euroopa Liidu Teataja</i> C-seeria väljaanne ainult paberkandjal                                                    | ELi 22 ametlikus keeles                 | 40 eurot kuus                           |
| <i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria igakuiselt ja kumulatiivselt CD-ROMil                                      | ELi 22 ametlikus keeles                 | 500 eurot aastas                        |
| <i>Euroopa Liidu Teataja</i> lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) CD-ROMil, kaks väljaannet nädalas | mitmekeelne:<br>ELi 23 ametlikus keeles | 360 eurot aastas<br>(s.o 30 eurot kuus) |
| <i>Euroopa Liidu Teataja</i> C-seeria – värbamiskonkurss                                                               | konkursi keel(ed)                       | 50 eurot aastas                         |

(\*) Üksiknumbri müük: kuni 32 lehekülge: 6 eurot  
33–64 lehekülge: 12 eurot  
alates 64 leheküljest: hind määratakse iga väljaande puhul eraldi

*Euroopa Liidu Teatajat* saab tellida Euroopa Liidu 22 ametlikus keeles. Teataja on jaotatud L-seeriaks (õigusaktid) ja C-seeriaks (teave ja teatised).

Iga keeleversioon tuleb tellida eraldi.

Vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 920/2005, mis avaldati ELTs L 156 18. juunil 2005 ja milles sätestatakse, et Euroopa Liidu institutsioonid ei ole ajutiselt kohustatud koostama ja avaldama kõiki õigusakte iiri keeles, müüakse ELT iirikeelseid väljaandeid eraldi.

*Euroopa Liidu Teataja* lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) tellimus sisaldab kõiki 23 keeleversiooni ühel mitmekeelsel CD-ROMil.

Soovi korral saab koos *Euroopa Liidu Teataja* tellimusega mitmesuguseid *Euroopa Liidu Teataja* kaasandeid. Kaasannete ilmumisest teavitatakse tellijaid teadaande vahendusel, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

## Müük ja tellimused

Väljaannete talituse avaldatud tasulisi väljaandeid saab osta meie trükiste edasimüüjatelt. Edasimüüjate nimekiri on kättesaadav järgmisel veebilehel:

[http://publications.europa.eu/others/agents/index\\_et.htm](http://publications.europa.eu/others/agents/index_et.htm)

**EUR-Lexi** (<http://eur-lex.europa.eu>) kaudu pakutakse otsest ja tasuta juurdepääsu Euroopa Liidu õigusaktidele. Nimetatud veebilehel saab tutvuda *Euroopa Liidu Teatajaga* ning ka lepingute, õigusaktide, kohtupraktika ja ettevalmistatavate õigusaktidega.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab veebilehelt <http://europa.eu>